

SLOVENSKI LIST

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50; Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1657, U. T. 59-3667 Bs. Aires

Leto VIII.

BUENOS AIRES, 17. aprila 1937

Štev. 15

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

Nova zmaga demokracije

Izobraženi, politično kulturni, trezni in hladnokrvni belgijski narod je po več tednih izredno živahne in včasih nasilne volilne kampanje nestrno pričakoval preteklo nedeljo vesti o izidu volitev v Bruslju, čeprav ni šlo za to, da se morda spremeni ves notranji položaj države ali pa da se vsaj izvrši kakšna važnejša sprememba v sestavi parlamenta, marveč se je bil boj za en sam mandat v poslanski zbornici, kateremu se je bil odpovedal poslanec Oliver. In vendar so bile te volitve izredno važne.

Za izpraznjeno mesto v zbornici sta bila namreč proglasila svojo kandidaturo dva moža, okrog katerih se suče današnja Belgija: Van Zeeland, ministrijski predsednik in demokrat, ter Leon Degrelle, vodja "rexistov", eksponent evropskega fašizma, ali vsaj — kajti mladi mož se otepa očitka, da bi bil stoodstotni fašist — zaničevalec demokracije in zagovornik avtoritativnih režimov.

Ker Belgijo že od nekaj smatrajo za deželo, katere politično življenje ima važen pomen za vsa Evropa, so se za bruseljske volitve živo zanimali tudi v drugih državah: v Nemčiji in Italiji so želeli in napovedovali, da bo zmagal Degrelle, v Franciji, Angliji in drugod pa so privoščili zmago Van Zeelandu. Z upanjem in skrbjo sta dva evropska tabora pričakovala, kdo bo zmagal.

"Rexisti" so mlada belgijska politična tvorba. Pod Degrelleovim praporom so se zbrali ljudje, ki so si pod vtisom kontroliranih vesti iz držav, kjer so diktatorski režimi, ustvarili mnenje, da je iz dolgih povojnih gospodarskih in političnih težav izhod mogoč le tam, kjer se demokracija pokoplje ter se izvršni oblasti da vsa moč. In res je izgledalo, da se to mnenje hitro širi v Belgiji, v deželi, ki je veljala za eno izmed trdnjav evropske demokracije; pri volitvah, ki so se vršile v maju preteklega leta, so rexisti izvojevali veliko zmago: zagotovili so si kar 21 mest v poslanski zbornici, dočim niso prej imeli niti enega samega. Opogumljeni po tem uspehu, so rexisti začeli z živahnejšo agitacijo (tako živahno da je mnogokrat morala posredovati policija, kar je bila za politične shode v Belgiji skoro novost) in Degrelle je bil že prepričan, da so stvari toliko dozorele, da sme nastopiti v Bruslju kot protikandidat ministrijskega predsednika Van Zeelandu; pričakoval je, da se bodo volilec izrekli za njegovo avtoritativno politiko ter da se mu bo po tej volilni zmagi sama odprla pot do oblasti.

Izid volitev je pomenil veliko razočaranje ne samo za Degrellea in njegove pristaje, marveč tudi za vse fašiste in nasprotnike demokracije po vsem svetu. Van Zeeland je dobil namreč 275.840 glasov, Degrelle pa samo 69.242. Poznavalci prilik zagotavljajo, da je sedaj belgijskemu fašizmu odklenalo in da rexisti v bodoče ne bodo imeli večje vloge, nego jo ima Oswald Moe

Eden o Mali antanti

Kadarkoli se oglasi k besedi vojda zunanje politike Velike Britanije, odmevajo njegove besede po vsem svetovnem tisku. In tako so vsi večji listi priobčili tudi izčrpana poročila o govoru, ki ga je Sir Eden imel pretekli ponedeljek v Liverpoolu na zborovanju tamošnje organizacije konservativne stranke, kateri tudi on pripada.

Eden je govoril predvsem o vprašanju, ki so v zvezi s špansko državljansko vojno, ter je spet naglasil, da se Anglija drži načela nevmešavanja, ker se zaveda, da je samo na tak način mogoče prepričati najhujše zapletljive v Evropi. Priznal je sicer, da so dogovor o nevmešavanju prekršile tako nekatere izmed onih držav, ki simpatizirajo s špansko vlado, kakor druge države, ki bi rade videle, da bi zmagali revolucionarji, prav resno pa je svaril vse vlade pred morebitno namero, da bi vojskujoči se stranki podpirale z orožjem in bojnikov tudi potem, ko se začne izvajati mednarodno nadzorovanje španskih meja na morju in na kopnem.

Govornik je izrazil mnenje, da bo državljanska vojna še dolgo trajala, prepričan pa je, da se ne bo zaključila niti z zmago komunizma niti z zmago fašizma. Varajo se tudi oni, ki menijo, da bo Španija prišla popolnoma pod vpliv tujih vlasti. A ko se državljanska vojna konča, bodo Španci gotovo bolj hvaležni tistim državam, ki se v sedanjih boj niso vmešale, nego onim, ki so v Španijo pošiljale svoje ljudi, da so jim njihove sinove morili. Stališče Velike Britanije glede Španije je že dovolj znano in Edenov govor je samo potrdil, da bo angleška vlada na njem vztrajala, vključno s kritikami opozicije in zabavljanjem drugih, ki vidijo v angleški nevtralnosti samo neodločnost in pomanjkanje korajžje.

Veliko pozornost pa je vzbudilo dejstvo, da je minister Eden zelo obsežno govoril tudi o zadnji konferenci Male antante ter je s tem

Milan Srškić umri

V Beogradu je preminul pretekli ponedeljek bivši predsednik jugoslovanske vlade Milan Srškić, v starosti 57 let. Pokojni je bil 12 krat minister v radikalnih vladah pred šestojanuarskim režimom ter je tudi pozneje bil član raznih kabinetov. Srškić je bil ustanovitelj Jugoslovanske nacionalne stranke, a zadnje čase se ni več vmešaval v politiko.

slejš s svojimi fašisti na Angleškem, tj. toliko kakor nič.

Demokracija je izvojevala novo zmago, ki dokazuje, da se izobraženi in politično visoko kulturni narodi ne puste zasužniti in dolgo niti zavajati ne od diktatur, ki morejo začasno uspevati le v deželah, kjer ljudstvo še ni toliko politično dozorelo, da bi znalo ljubiti in ceniti svobodno ter jo seveda tudi pametno uporabljati v korist nacionalne skupnosti.

pač podčrtal važnost te zveze držav v evropski politiki in to baš v času, ko se je toliko — seveda neutemeljenega — pisalo in govorilo o njenem skorajšnjem koncu.

Angleški zunanji minister je dejal:

"Ozreti se hočem sedaj na neki drugi del Evrope in na neko drugo prestolnico, kjer so zastopniki trojice držav pred nedavnim razpravljali o evropskem položaju in tudi o vprašanju nevmešavanja. V mislih imam konferenco držav Male antante v Beogradu. Ob zaključku konference objavljeni komuniké je bil po svoji vsebini in po svoji sestavi tak, da ga sme angleški narod prav iskreno pozdraviti. Kaj so izrazile države Male antante?"

"Izrazile so spet svojo vero v Društvo narodov ter v načela, na katerih društvo temelji. Izjavile so, da so pripravljene nadaljevati svoje delo za splošno pomirjenje evropskih držav ter storiti vse, da se prepreči izbruh vojne. Modro in previdno so dodale: Ta duh spravljalivosti ni nikako znamenje slabosti. Vse tri države Male antante so vsak hip pripravljene braniti svoje nacionalne pravice."

VISOKA TURŠKA GOSTA V BEOGRADU

V Beogradu sta se mudila pretekle dni turški ministrijski predsednik Ismet Paša in zunanji minister turške republike Ruždi Aras. Prišla sta v našo prestolnico vrnit obisk, ki ga je bil pred meseci naredil dr. Stojadinović v Angori. Predstavnik Turčije sta bila v Beogradu presrečeno sprejeta ter je tudi tuji tisk posvetil njihovemu obisku veliko pozornost; v njem vidi dokaz, da so odnošaji med državami balkanskega sporazuma trdni in prijateljski, obenem pa tudi podčrtava dejstvo, da postaja Beograd važno politično središče Južno-zapadne Evrope.

Podoba današnje Nemčije

Mnogi dopisniki tujih listov, ki žive v Nemčiji, so pretekle dni dobili okrožnico neke nove protifašistične stranke, ki si je nadela ime "Deutsche Freiheitspartei" in ki pravi, da se hoče boriti za to, da preneha "sramotna tragedija, ki jo dandanašnji doživljajo Nemci." Okrožnica navaja, kako je znani najski veljak Streicher v Nürnbergu prisilil gledališke kritike, da so na odru plesali in igrali vloge igralcev, ker so se predrznili napisati nepovoljno oceno o neki predstavi, pa trdi, da živi pravzaprav vsa Nemčija v takšnem Streicherjevem cirkusu.

"Tuliti moramo Heil Hitler!" in zadržavati sapo, ko poslušamo razne govornike v radiu, ko nam oznanjajo, da smo se rešili boljševizma". Okrožnica poziva Nemce, naj pristopijo k novi stranki, pa zatrjuje, da ni več daleč čas, ko bo nemški narod spet postal svoboden. Nemška tajna policija ima radi te okrožnice polne roke dela.

"Vsaka izmed teh držav se popolnoma sklada z našo politiko napram vprašanju, pred katerimi stojimo. Države Male antante so nadalje izjavile, da odločno nasprotujejo slehernemu mednarodnemu sporu, izvirajočemu iz nasprotujočih si svetovnih naziranj, ter da se ne bodo nikoli priključile nobeni skupini držav, ki bi mogla dovesti do takšnega spora. To je vsekakor tudi stališče Anglije. Končno so vse tri države izjavile, da so strogo vse tako ukrenile, kakor je odbor za nevmešavanje priporočil, ter da pozdravljajo vsak nov poskus, katerega namen je zagotoviti nevmešavanje ter odstranjevati nove nevarnosti. Mi se z vsem srcem strinjamo z državami Male antante?"

Zakaj smo dobesedno prinesli ta del Edenovega govora?

Predvsem, ker je to prvi krat, da je minister takšne velevlasti tako na široko in s tako simpatijo govoril o Mali antanti, česar bi gotovo ne bil storil, če bi Mala antanta ne predstavljala še vedno krepke zveze in s tem tudi važen faktor v evropski politiki (in angleški zunanji minister je gotovo prav dobro obveščen, kako je in kako ni z Malo antanto); drugič pa zato, da se — zakaj bi si tega ne privoščili? — nekoliko pohvalimo. Tri dni pred Edenovim govorom, ko smo komentirali konferenco Male antante, smo izrazili skromno mnenje, ki ga je potem sam angleški zunanji minister potrdil, "da je politika Male antante zelo v skladu s politiko velikih zapadnih demokracij in predvsem s politiko, ki jo vodi londonška vlada."

Izgredi na zagrebški univerzi

Na zagrebški univerzi so se v četrtek dogodili izgredi, tekem katerih je bil en visokošolec ubit, dva pa sta bila težko ranjena. Levičarski študenti so obdolžili nacionaliste, da so nekega njihovega visokošoleca napadli in oklali, pa je radi tega prišlo do spopada, v katerem so se nasprotniki obdelovali s palicami in noži ter so nekateri segli tudi po revolverjih. Policija je brž intervenirala ter je aretrala mnoge študente iz obeh taborov.

V ponedeljek pa je na ljubljanski univerzi izbruhnila stavka kot prtoest proti novi uredbi o polaganju izpitov. "Slovenec" dolži komuniste, češ da so oni organizirali stavko. Univerza je zaprta.

POŽIGALCI PRED SODIŠČEM

V Novosibirsku se je 20. pr. meseca pričela obravnava proti sedmim "kontrarevolucionarjem", obtoženim, da so zažgali šolo, pri kateri je veliko otrok izgubilo življenje. Med obtoženci so: V. Kuramžin, predsednik okrajnega stanovaljskega odbora, M. Komčik, bančni direktor, K. Karitonov, gradbeni ravnatelj, neka bolničarka, šolski čuvaj in nek delavec, ki je ogenj opazil, pa ga ni javil. Obtožnica pravi, da so vsi obtoženci "Troekisti, ki delujejo za strmoglavljenje Stalinovega režima."

RAZNE VESTI

Angleška verska misija, pod vodstvom kanterburškega dekana, je dospela v Španijo, kjer si je ogledala v Bilbau ječe, v katerih se nahajajo desničarski talci. Misija se je o ječah ter o ravnanju z jetniki zelo povoljno izrazila. Obiskala je tudi Barcelono in Valencijo. Vodja misije zatrjuje, da republikanci povsod spoštujejo cerkve in duhovnike ter da so vesti o grozodejstvih in preganjanjih izmišljene.

Španski bogataš, Juan March, ki financira španske vstaje, se je na ladji "Conte di Savoia" odpeljal v Italijo. To njegovo potovanje je v zvezi s Francovo revolucijo.

Maršal Italo Balbo, bo imenovan za podkralja v Etiopiji, namesto sedanjega podkralja maršala Grazianija, ki je bil pri zadnjem atentatu v Addis Abebi ranjen.

V provinci Fukien, na Kitajskem, je izbruhnila kuga, radi katere umre čez 100 oseb dnevno.

V kneževini Monaco je stopilo v stavko 250 delavcev, ki zahtevajo po višanje mezde. To je prvi krat, da je delavstvo v Monaku zastavkalo, ker je tam stavka ilegalna ter grozi stavkujočim izgon iz kneževine.

Windsorški vojvoda, bivši angleški kralj, se poročil 31. maja v gradu Dekande, pri Toursu, v Franciji, kjer ima svoje navadno bivališče gospa Simpson, zaradi katere se je odpovedal prestolu.

Nemška podmornika U 25 in U 27 sta iz Kiela odplula v španske vode v svrhu kontrole, po navodilu komisije za nevmešavanje.

Nad letališčem v Forliju, v Italiji, sta prejšnji četrtek trčila dva aviona za bombardiranje ter padla. Pri tej nesreči je 8 oseb izgubilo življenje.

Kancler šušnig poseti Italijo ter se 22. t. m. snide v Benetkah z Mussolinijem.

Tovarno Yale Towne Lock Campny, v Detroitu, je zasedlo 300 stavkujočih delavcev ter se v nji zabarikadiralo. Ker jih nikakor niso mogli spraviti iz tovarne, je pričelo 54 policajev metati v tovarno bombe za solzanje, nakar so šele zapustili tovarno, v kateri so taborili celih 6 tednov.

V Matsueju na Japonskem je v torek nastal strahovit požar, ki je uničil 40 ohiš, 1 tempelj, 1 šolo in več trgovin. Črez 1500 oseb je ostalo brez strehe.

V Tel-Avivu, je policija aretirala nekega Reubna Schenavita, osumljenega umora bivšega sovjetskega podkomisarja, Jakova Zwangerja. V Schenavitovi hiši je policija našla celo radio postajo, veliko število mikrofonov in diktafonov. V 400 metrov dolgem tunelu pa je našla tudi Zwangerjevo truplo.

Policija pravi, da je prišla na sled velikanski špijonaži, v katero je zapletena neka tuja država, ki je zelo zainteresirana v Sredozemskem morju. Elektricist Feivushock, ki je radio postajo montiral, in ki je bil zapleten v to vohunsko zadevo, je izvršil samomor. Prej pa je še sežgal razne papirje, ki so bili pisani v italijanskem jeziku.

Policija sedaj išče še druge soudeležence, posebno neko lepo blondinko, ki je imela v tej špijonažni aferi glavno vlogo.

Argentinske vesti

AVTONOMIJA V SANTA FE VZPOSTAVLJENA

V soboto 10. t.m. sta položila prisego ter prevela svoje posle novi guverner pokrajine Santa Fe dr. Manuel Iriondo in njegov namestnik viceguverner dr. Rafael Araya. Interventor zvezne vlade dr. Bruchmann pa je že prispel v Buenos Aires. Tako je provinca spet dobila svojo avtonomijo ter se je zaključilo poglavje intervencije, ki je bila vzbudila mnogo hrupa pri opoziciji; vlado in njeno parlamentarno večino so namreč dolžili, da je neuteemeljeno odredila intervencijo, ker je hotela vzeti opozicijskemu bloku v oni pokrajini oblast iz rok, kar se ji je tudi posrečilo.

GLAS OD DOMA

V sredo od 8. do 9.15 zvečer je beograjski tiskovni urad oddajal preko holandske kratkovalovne radio-postaje že svoj drug program, namenjen jugoslovanskim izseljencem v Severni in Južni Ameriki. Notranji minister dr. Anton Korošec je ob tej priliki imel daljši govor, v katerem je naglašal, da se Jugoslavija v vsakem oziru lepo razvija; v notranjosti so se razmere mnogo izboljšale in kar se zunanje politike tiče, živi Jugoslavija z vsemi svojimi sosedi srečno v lepem miru; upravičeno smemo trditi, da je Jugoslavija ena izmed tistih dežel, ki imajo najmanj zunanjih nasprotnikov. Minister je apeliral na izseljence, naj ne pozabljajo svoje domovine marveč naj se z ljubeznijo in zaupanjem spominjajo svojih lepih krajev in svojih rojakov doma.

Program je obsegal razne pevске, glasbene in recitacijske točke in oddajo je bilo razmeroma dobro slišati. Prihodnja oddaja za ameriške izseljence bo 30. aprila od 8. do 9.15 zvečer, na kar že sedaj opozarjamo vse one, ki imajo kratkovalovne sprejemne aparate.

NAPREDKU SE MORAJO UMAKNITI

V soboto in naslednje dni je bilo na aveni 9 de Julio zelo živahno. Veliko število občinskih vozov in

kamionov se je bilo ustavilo pred hišami, katerih stanovalci so bili dobili ukaz, da morajo tekom 24 ur zapustiti poslopja, ki jih je kupila mestna občina z namenom, da jih podre ter napravi tako prostor za široko moderno avenido, ki bo vodila skozi mesto v smeri od severa proti jugu. One, ki občinske naredbe niso poslušali, so "uradno" deložirali. Robo so jim naložili na občinske vozove ter jo prepeljali v občinske hiše, kjer se bodo začasno nastanili oni meščani, ki novih stanovanj še niso dobili. Z uradnim preseljevanjem zamudnikov so nadaljevali še naslednje dni ter še nadaljujejo, dokler ne izpraznijo nekoliko "mazan", ki so določene, da prve izginejo s površja ter se umaknejo modernizaciji mestnega središča.

V trgovinah prizadetih hiš so z veliko reklamo in ponavadi s pomočjo "rematadorjev" prodajali svoje blago, ker občina tudi trgovcem ne prizanaša. Onim, ki niso pravočasno našli drugih prostorov, odvažajo blago v občinska skladišča.

RAZVELJAVLJENE VOLITVE

Občinske volitve v Comodoro Rivadavia, ki so se vršile v nedeljo 4. t.m., je oblast radi velikih sleparij razveljavila. Za začasnega interventorja je imenovan policijski komisar I. Stafforini.

IZVOZ SE JE ZELO POVEČAL

V prvih treh mesecih t.l. se je vrednost izvoza zvišala za pesov 429.601.000. Lani je bilo namreč izvoženega blaga v vrednosti pesov 410.405.000, letos pa za 840.006.000 pesov. Vrednost izvoza se je tedaj zvišala za 104,7 o/o.

PREDSEDNIK JUSTO ODŠEL V NOTRANJOST DEZELE

V četrtek ob 6 zvečer se je s posebnim vlakom odpeljal proti Tucumanu državni predsednik; tam bo otvoril razna javna dela, ki so bila začeta pod njegovo vlado. Iz Tucumana bo odpotoval v provinco

Stgo. del Estero. San Juan in San Luis. V soboto 24. t.m. se zopet vrne v Buenos Aires. Državne posle bo med njegovo odsotnostjo vodil podpredsednik dr. Roca.

V vseh krajih, kjer se bo mudil visoki dostojanstvenik, mu pripravljajo veličasten sprejem. V Santiago del Estero bo 19. t.m. praznik in bo pred Justom defiliralo 10.000 šolarjev. V Tucuman je prišlo že toliko ljudi, da so vsa prenočišča in vsi hoteli zasedeni. Tudi v San Luisu se delajo velike priprave za čim veličastnejši sprejem.

MESO ZA ANGLIJO

V Argentino je prispel pooblaščenec angleške vlade. Grey Edwards ki je v sredo posetil poljedelskega ministra dr. Careana v svrhu dogovora radi priprave in nakupa velikih količin mesa v tukajšnjih "Frigorifikih" za račun angleške vlade.

MILIJON ZABOJEV SADJA

Tvrdba "Argentine Fruit Distributors" v Rio Negro je imela to sezono izredno dobro kupčijo. Izvozila je 1 milijon zabojev sadja. Zabojev s številko "milijon" je tvrdka podajala predsedniku republike gen. Justu.

JULIO A. ROCA DOBI SPOMENIK

V sredo ob 5. uri popoldne so položili temeljni kamen za spomenik gen. in poznejšemu predsedniku republike Juliu A. Roca. Položitvi temelnega kamna so prisostvovali predsednik Justo, sorodniki Julia A. Roca in druge vojaške in civilne osebnosti. Spomenik bo stal na aveni Diagonal Sur in ulicama Alsina in Perú.

PROPADLA SKANDINAVSKO- ARGENTINSKA BANKA

Skandinavsko-argentinska banka, ki je lansko leto propadla, izkazuje po sedajšnjih ugotovitvah pesov 2.490.000 deficita. Vsi oni, ki so odgovorni za ta polom, bodo kaznovani.

CAPRIOLIJEV PAJDAŠ PRIJET

Policija v Maria Susana je prijel Dominga Sarlija, ki je v zvezi s Capriolijem, ki mu je tudi pomagab da se je izmuznil iz Buenos Airesa, ko ga je policija takorekoč že držala v kleščah. Z njim vred so prišli tudi 23letno Ofelio Beatriz Alcaraz. Oba sta bila v nedeljo prepeljana v Buenos Aires ter sta bila v terek že zaslišana.

STANOVANJE BOLIVIJSKEGA KONZULA ZASTRAŽENO

Na banketu Rotary kluba v Salti se je bolivijski konzul Conrado Ugarte zelo kočljivo izrazil o Argentincih. Rekel je, da je argentinsko vojaštvo za časa paraguaysko-bolivijske vojne v Chacu volnilo v prid Paraguaya. Trdil je nadalje, da je argentinska Državna banka financirala paraguaysko vojsko. Za radi teh težkih obdolžitev vlada v argentinskih krogih veliko razburjenje. Stanovanje konzula Ugarteja je policija strogo zastražila, ker se je bati izgredov. Argentinska vlada na te izjave še ni reagirala, konzul Ugarte pa se je baje odpoval diplomatični službi.

ŠESTLETNICA ŠPANSKE REPUBLIKE

V sredo je poteklo šest let, odkar se je Španija iz monarhije spremenila v republiko. Tukajšnja španska udruženja, ki simpatizirajo z republiko, so priredila ta dan v Luna parku veliko proslavo, ki je bila zelo številno obiskana tudi od simpatizantov drugih narodnosti. Nastopili so razni govorniki, ki so naglašali, da bo republika tudi sedanje težke čase prebolela.

POŠTNA HRANILNICA SE LEPO RAZVIJA

Poštna hranilnica ima do danes že 1.749.423 vlagateljev in se je sploh ves njen obrat v zadnjih letih močno povečal.

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah.

Odprto tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ
Facundo Quiroga 1275 in 1407
DOCK SUD

STARŠI

Slov. šolsko društvo priredi v nedeljo dne 25. t. m. otroško zabavo v šolskih prostorih, Paz Soldán 4924. Začetek ob 4 uri popoldne. Po vzporedi, ki ga bodo izvajali naši malčki, bo čajanka za vse prisotne otroke.

V prvi vrsti je dolžnost staršev, in tudi vseh drugih, ki jim je na srcu šola in vzgoja naših malčkov, da se te otroške zabave udeležijo. Z naše prisotnostjo bomo pokazali otrokom da se zanimamo zanje. In ko bodo odrasli šolskim klopem, bodo vedeli in nam bodo hvaležni, da se lahko vsled naše brige, prištevajo med ponosne Slovence ter koristne člane človeške družbe.

Cerkveni vestnik

Velikonočne pirhe smo že pojedli in pospravili. Sedaj pride že tretja velikonočna nedelja 18. aprila in bo maša na Paternalu.

Večernice tudi na Paternalu. Samo če bi bile tako lepo obiskane kakor preteklo nedeljo!

25. aprila bo maša na Paternalu za Maksa Kodriča.

Večernice na Avellanedi. Na Saavedri bo prihodnja maša drugo nedeljo v maju, ker ni cerkev prosta prvo nedeljo.

2. maja pa bo maša na Avellanedi.

Hladnik Janez.

KROJAČNICA LEOPOLD USAJ

Sedaj v novih prostorih, zraven prejšnje krojačnice, kjer boste zmerom in v vsakem oziru najbolje postreženi.
GARMENDIA 4947 — Bs. Aires

Dr. ENRIQUE DANIEL DAUGA Zobozdravnik

Sprejema vsak dan izven četrtkov od 14 do 19 ure

PALPA 2584 — U. T. 73-1900
Buenos Aires

INSTTUTO - DENTAL POPULAR

2261 - Av. SAN MARTIN - 2261

Pregled brezplačno
Sprejemanje od 9—11 ure in od 3—9 pop.

Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.—
Nov način in različne vrste stavljanja zob.

BANCO GERMANICO DE LA AMERICA DEL SUR

L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

LADIJSKE VOZNE LISTKE, bodisi pozivne ali odhodne, za Jugoslavijo in Italijo, kupujte samo pri BANCO GERMANICO. Izrabite priliko sedaj ko se je cena znatno znižala.

DENARNA NAKAZILA za v Jugoslavijo, Italijo in vse ostale dele sveta, izvršujte samo potom BANCO GERMANICO.

ŠTEVILNO URADNIŠTVO VAŠE NARODNOSTI Vam je v jamstvo, da boste pri BANCO GERMANICO najbolje posluženi.

Ohiščite nas in prepričali se boste!

Uradne ure: ob delavnikih od 8 1/2 zjutraj do 7. zvečer,
ob sobotah od 8 1/2 do 12 1/2.

Restavrant - Parilla

In pivo za družine (familiar)

FIORDELLI

Prilagodeno za bankete — Poseben pokrit prostor na dvorišču.
Odprto čez dan in ponoči

Av. SAN MARTIN 2688
U. T. 59-1656

Reklamna cena

JANJE.

Popolno pohištvo za jedilnico in spalnico

\$ 225.—

Avda. SAN MARTIN 2706
U. T. 59-0504

(Na pol kvadre) Buenos Aires

ANA CHRPOVA Slov. babica

dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621
U. T. 58 Mayo 8182

Vesti iz organizacij

Glas s Paternala

Takrat res ni ostalo samo pri besedah in načrtih, marveč smo v resnici dobili na Paternalu slovenski otroški vrtec in pa šola za one naše malčke, ki že obiskujejo tudi tukajšnje državne "colegios" ter imajo potem v slovenski šoli priliko, da pod nadzorstvom pakliene in potrpežljive učne moči — šolske sestre — izvršijo svoje argentinske domače naloge, da se razvedrijo, kakor je za otroka potrebno, ter da se tudi našega lepega jezika uče.

V soboto popoldne, ko sem bila službe prosta, me je radovednost gnala, da sem še sama stopila pogledat, kako to naša šola izgleda. Priznam, da sem bila nekoliko v zadregi, kako da me bodo šolske sestre sprejele, ko pridem nadlego delat, a priznati moram tudi, da je bil ta moj strah popolnoma neutemeljen. Na velikem dvorišču sem našla skupino pritlikavčkov — bilo jih je kakšnih petnajst — ki so se pod nadzorstvom sestre zabavali. Začudila sem se, ko sem med njimi videla otroka, ki je takorekoč bil še pri prvih korakih. Pa sem izvedela, da je komaj poldrugo leto star otrok neke naše izseljenke, ki ima moža nevarno bolnega in mora radi tega sama služiti kruh v tovarni. Kako mora biti pri vsej svoji nesreči vesela, da more otroka oddati tekom dneva v varne roke in biti zanj brez skrbi! Kaj naj bi sicer počela, kam naj bi ga dala? Pa sem si mislila, koliko dobrega lahko naša šola naredi v podobnih slučajih.

Pritlikavim članom otroškega vrta se je že na prvi pogled videlo, da se počutijo še bolje nego doma. Nekateri so se že tako udomačili, kakor so mi njihove matere same pravile, da se jim opoldne in zvečer prav nič ne muči domov — tako radi so v vrteu. To je razveseljivo znamenje, ker kaže, da bo šola res imela uspeh.

Starejših si nisem tako natančno ogledala, ker jih nisem marala motiti. Bili so zaposelni z nalogami in

ozato sedeli v učilnici, v šolskih klopeh. Učiteljica je sicer nekoliko majhna — za kakšnih dvajset otrok — a čedno opremljena, kolikor sem mogla videti.

Človek mora biti res vesel, ko vidi, da smo končno vendarle tudi mi Slovenci tako lepo začeli z našo šolo. Vendar pa nam mnogim greni to veselje dejstvo, da svojih otrok v slovensko šolo ne moremo pošiljati, čeprav ne živimo v preveliki razdalji od nje. Stvar je namreč taka, da morata zjutraj v mnogih družinah oče in mati na delo, če hočeta skupno toliko zaslužiti, da otrokom ne primanjkuje kruha in da ne hodijo nagi in bos. V slovensko šolo ali v otroški vrtec jih ne moremo dati, ker se prekasno otvori (ob 9. zjutraj) in ker je treba otroke opoldne odpeljati iz šole domov na kosilo. In tako smo primorani zatekati se v tukajšnje zavode, kjer otroke zjutraj oddamo in jih zvečer pridemo iskat. Ker so pa ves dan v družbi argentinskih otrok, se hitro potujčujejo; slovenska beseda jim kar ne gre z jezika in jo tudi vedno manj razumejo. Za vsako pametno mater je to dejstvo zelo bridko, a kaj hočemo?

Res, je, da vsega v enem dnevu ni mogoče narediti, vendar pa si dovoljujem opozoriti Šolsko društvo, da bi mnogim izmed nas zelo ustreglo, če bi čimprej skušalo organizirati šolo tako, da bi bili naši otroci v njej od jutra do večera in da bi tam tudi kosilo dobili. Vem, da je to združeno z velikimi stroški, vendar pa sem prepričana, da bi vsaka družina v takem slučaju rada plačevala primerno šolnino. Uspeh šole bi bil potem še večji, ker vem za mnoge slovenske družine, ki bi prav rade pošiljale vanjo svoje otroke, a jim je to sedaj nemogoče. — **Slovenska mati s Paternala.**

"Slovenski list"
v vsako izseljensko hišo

O naši šoli

Mnogo nespametnih staršev sem že slišal, ko so rekli: "Kaj je treba tukaj v Argentini slovenščine, saj s slovenskim jezikom niti kruha ne kupiš." Mogoče je res tako. Ali pa kaj škoduje, če človek zna več jezikov? Ali ste, rojaki, pozabili na izrek, ki ste ga slišali že doma: Kolikor jezikov znaš, toliko mož ve-ljaš! Če bodo kdaj pozneje naši otroci iz tega ali onega vzroka prisiljeni zapustiti to deželo, ali bi ne bilo dobro, če bi znali tudi slovenski jezik, ki je eden od slovanskih jezikov in apotom katerega se zameremo porazumeti tudi z drugimi slovanskimi narodi kakor Rusi, Poljaki, Čehi, Slovaki, Hrvati, Srbi in Bolgari? Kaj? Pomislite, dragi rojaki, kdo izmed vas ne razume vsaj nekoliko te slovanske jezike? Toda če bi ne znali slovenščine, bi teh jezikov ne razumeli.

Rojaki! Če ste že izgubili vsak narodni čut, imejte pa vsaj to pred očmi, da je koristno za vašega otroka, če zna en jezik več. En slučaj hočem povedati: Pred 2. letoma je odšel neki naš rojak v Jugoslavijo, kjer si je kupil premoženje. Nekako šest tednov pred njegovim odhodom so vpisovali v Villi Devoto v slovenske tečaje. Ko ga je neka gospa vprašala, če je tudi on vpisal svoja otroka v šolo, je odgovoril: "Čemu, saj slovenščine itak ne bodo rabili!" Al iste videli! Čez dva meseca je bil s svojo družino že v Jugoslaviji.

Ali bilo tedaj res otrokoma v škodo, če bi znala slovensko? In kolikokrat se zgodi, da gre kaka družina iz Primorja za stalno domov in otroci ne znajo slovensko. Kaj bo iz njih? Mogoče bodo postali celo fašisti. Pred enim mesecem je odšla neka taka družina domov, a otroci ne znajo niti besedice slovenščine. Kaj boste rekli, rojaki, na to? Ali bi ne bilo dobro, če bi oni otroci znali slovensko?

Pomislite, da ne moremo vedeti, če bomo tukaj ostali. Zatorej je potrebno, da se naši otroci učijo tudi našega jezika. Kdo izmed nas je pred toliko leti mislil, da se bomo morali učiti kasteljanščine? Nihče! Torej ne nasprotujmo slovenski šoli, ampak jo podprimo! Pustimo politiko, ki nam samo škoduje, in spoštujmo svoj narod in svoj jezik, da nas bodo tudi drugi spoštovali! Na delo za našo šolo! — **J. Vovk.**

DRUŠTVO "TABOR"

V nedeljo ob 4. popoldne bo v društvenih prostorih sestanek dramskega odseka, ob 5. pa se bodo sestali peveci.

KADAR IŠČETE SLUŽBE
obrnite se na rojakinjo

BERTO CERNIČ
DORREGO 1583, — Bs. Aires

KROJAČNICA

"GORICA"
ima v zalogi veliko izbero poletnega blaga po izredno nizkih cenah.

Rojakom se vljudno priporoča

FRANC LEBAN

Av. del Campo 1080
U. T. 59-3102

OHČET NA AVELLANEDI

V soboto dne 10. aprila sta se poročila član SPD. I. Ivan Družina in Anica Frumen. Ženin je doma od Divače na Primorskem, nevesta pa iz Prekmurja v Jugoslaviji.

Svatba se je vršila v Terplanovi gostilni na Avellanedi. Povabljenih je bil mnogo sorodnikov in prijateljev od strani neveste in ženina. Med povabljenimi je bil tudi zbor SPD. I., ki je zapel mnogo lepih pesmi. Se razume, da tudi godbeni manjkalo. Na obširnem "pačju" pa so se sukali veseli svatje.

Novoporočencema želimo mnogo sreče v novem stanu!

ZAHVALA

Tem potom se srčno zahvaljujemo ženi in jaz zboru SPD. I., ki se je odzaval vabilu na najino svatbo ter s svojim lepim petjem preskrbel, da je bil ta dan najlepši v najnem življenju.

Jaz pa od moje strani obljubljam da bom še vnaprej zvest član SPD. I. in da bom kot doslej in če bo mogoče še več, delal za prosep društva.

Torej najlepša vam hvala, dragi tovariši peveci, in sprejmite moj srčni pozdrav.

Ivan in Anica Družina.

IŠČE SE

Anton Obreza, rojen iz Begunji pri Cerknici, Slovenija. Išče ga Ivanka Korošec. Rakična 103. se daj poročena Likovič, Vrhnje št. 8 Ig. Studence pri Ljubljani.

ŠOLSKO DRUŠTVO DOCK SUD

Šolsko društvo na Dock Sudu bo imelo v nedeljo 18. t.m. ob 4. uri popol. ustanovni občni zbor v ulici Fac. Quiroga 1723.

Otvoritev šole bo 25. t.m. istotam.

DROBNE VESTI

Italijanski ministrski svet je na svoji zadnji seji določil 118 milijonov lir za novo letališče v Genovi ter za druga javna dela, ki so povečini v zvezi z vojnimi pripravami Italije.

IZ CORDOBE

Kakor je bilo javljeno, se je vršil občni zbor Jugoslovanskega podpornega društva dne 4. aprila.

Ob navzočnosti članstva je tov. predsednik povdaril potrebo po skupni izseljenski kulturi in gospodarstvu.

Sledilo je poročilo posameznih odbornikov, ki se je vzelo na znanje. Revizorji so našli blagajniške knjige v redu.

Nato so sledile volitve novega odbora. Izvoljeni so bili sledeči člani:

Predsednik Ivan Gorše, podpred. Jonke Peter, tajnik Francetič Jožef, blagajnik Francetič Lojze, odbornika: Škof Ivan in Šavaren Anton. Revizorija: Modic Matevž in Gec Franc. Gospodar Jazbec Jožef.

Po skončanih volitvah je bila debata o novih smernicah društva. Za združitev obeh društev še ni prišel čas. Vendar je upanje, da bo tudi ta čas kmalu napočil.

Odkar je odšel od tukaj naš "oče", je med nami več sloge. Prirejamo skupne prireditve in piknike.

Tukaj smo sami delavci. Inteligentov med nami ni. Vendar s tem še ni rečeno, da delavci nismo za nobeno rabo, bodisi na kulturnem ali gospodarskem polju.

Nekateri delavci so resda postali tukaj zelo "inteligentni", da kjer le morejo delajo zgago. Obrekovanja med nami je kar preveč. In vsak rad le drugega vidi, na mesto da bi pred svojim pragom pometal. Prebisani možje so tisti, ki znajo kaj koristnega in praktičnega ustvariti, in ne tisti, ki samo kričijo, naredijo pa nikoli nič.

Lojze Francetič.

Zračna ladja "Graf Zeppelin" je v torek odplula iz Friedrichshafena proti Južni Ameriki. S seboj ima 21 potnikov in mnogo korespondence. Ta polet je prvi v Južno Ameriko v tem letu.

Angleška križarka "Hood", ki ima 42 ton in je največja križarka na svetu, je prispela v torek v bilbavsko pristanišče.

Prvi ste vi!

V zadnjih mesecih se je krog naših klientov jako povečal in dnevno prejemamo od njih zahvalna pisma, ker so bili njih bančni posli pri nas POCENI, HITRO in NAJTOČNEJE izvršeni.

TO JE NAŠE NAJVEČJE ZADOŠČENJE

ker je v PRVEM REDU ZADOVOLJNOST klientov, kateri poslujejo z nami dokaz, da boste tudi Vi postreženi kakor želite in zaslužite

NOBEDEN BOLJŠI kot SLOVENSKI ODDELEK

na

BANCO HOLLANDÉS UNIDO

SOCURSAL BUENOS AIRES

Centrala:
CANGALLO 360

Podružnica:
CORRIENTES 1900

DENARNA NAKAZILA — HRANILNICA — PRODAJA VO-
LISTKOV — IZSELJENSKA POŠTA (Postrestan

Agencija PUTNIK

SAN MARTIN 345/I
BUENOS AIRES
U. T. 31 - 8759

Samo pri nas dobite najceneje ladijske listke

Prodaja listkov za Jugoslavijo, Italijo in vse druge dežele. Vsakemu potniku preskrbimo kabino in druge ugodnosti. Preskrbimo popolnoma brezplačno tudi vse potrebne dokumente.

Ako rabite kake dokumente, prevode ali pravno zaščito, obrnite se na

AGENCIJO "PUTNIK"

Lastnik: Anton Kolungja

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klientelo.

Poštne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti!

S. Saslavsky
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 Bs. Aires

Slovenci doma in po svetu

VOJNI PRORAČUN

Proračun za vojsko in monarico znaša 2,5 milijarde. Od tega odpade na kopno vojsko in letalstvo za osebne izdatke 522 milijonov, za materialne pa 1620 milijonov. Za monarico je določenih 194 milijonov, od teh 53 za osebne, ostalo pa za materialne izdatke.

DVOJNA OBLETNICA JOSIPA KRIŽAJA

Dne 5. marca je praznoval Josip Križaj, basist hrvatske opere svojo petdesetletnico rojstva, obenem pa tudi tridesetletnico udeleževanja na gledališkem odru. Križaj je doma iz Vevč.

STAVKA PRISTANIŠKIH DELAVCEV NA SUŠAKU

Prejšnji mesec je izbruhnila v pristanišču na Sušaku stavka, radi katere je bil ves promet v luki ustavljen. Ladje so čakale v pristanišču, blago pa na kolodvoru in v skladiščih.

KONEC ITALIJANSKEGA TOVORNEGA PARNIKA

Pred kratkim je italijanski tovorni parnik pri Dolgem otoku nasedel na čeri in se močno poškodoval, tako da ga ni bilo mogoče spraviti do kake luke. Razni strokovnjaki so tedaj svetovali gospodarjem naj bi "Etno" razdejali in nekatere predmete rešili, toda laški gospodarji so toliko časa premišljevali, kaj naj store, da je prišla nevihta, ter parnik prebornila in potopila.

RAVNATELJ ANGLEŠKEGA LISTA "TIMES" V BEOGRADU

Začetkom marca je prispel v Beograd ravnatelj največjega angleškega lista, John Walter. Ogleдал si je dvor, obiskal je Presburo in agencijo Avala. Prisostvoval je tudi seji narodne skupščine, se odpeljal na Avalo in Oplenac, kjer se je poklonil na grobu kralja Aleksandra in pred spomenikom Neznanega junaka. Tekom svojega bivanja v Beogradu si je ogledal še beograjske redakcije, na Kolarčevi univerzi pa je predaval o zgodovini

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" VENEREAS

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.
SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)
KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.
ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.
SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Clearelliju.
ZIVONE BOLEZNI: Nevrestenja, izguba spomina in šibkost.
REVMATIZEM: kila, nadjuha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.
PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.
ZELODEC: upadel, razširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane.
GREVA: eolitis, razširjenje, kronična zapeka.
GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

Popolno ozdravljenje \$ 30.—
Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

lista "Timesa". Iz Beograda bo znameniti gost odpotoval v Sofijo in Bukarešto.

KERESTINSKI PROCES

Stol sedmorice je izdal svojo razsodbo glede revizije in priziva državnega tožilca proti razsodi zagrebškega okrožnega sodišča v procesu zaradi znanega krvoprelitja v Kerestnicu, kjer je množica napadla deputacijo JRZ in jo pobila. Stol sedmorice je priziv zavrnil, pač pa je zvišal kazen glavnim obtožencem: Maksu Miholiću in Juriju Horvatu za pet mesecev, Stjepanu Navijaču, Mirku Tomašku in Maksu Klemenčiću na 4 mesece.

DRŽAVA BO POBRALA TUDI CERKVENE DRAGOCENOSTI?

Trst, marca 1937. — Vedno bolj se širijo po deželi vesti, da bo država v najkrajšem času posegla tudi po cerkvenih dragocenosti, zlatih in srebrnih predmetih ter jih zaplenila za kritje ogromnih izdatkov, ki jih zahteva oboroževanje. Te vesti sicer za enkrat ne moremo s točnostjo potrditi, vendar pa ne bo nič čudnega, če se bo v resnici kaj takega zgodilo. Kakor so pred letom pobrali prstane s rok, pod vsemi mogočimi gesli in krinkami, tako se bodo tudi sedaj poslužili sličnega postopka. Kot najlepše geslo jim bo v tem slučaju služilo geslo protiboljševiške borbe, na katere čelo se je postavil italijanski fašizem. S temu se bo morda sprijaznila tudi cerkev, oz. njena duhovščina.

SMRT V DORNBERGU

V Dornbergu na Goriškem je umrl v soboto, 13. t.m. cerkvenik in posestnik Anton Berce. Legel je v grobu v starosti 79 let in sicer komaj nekaj mesecev za svojo ženo Rozalijo. Rajni je opravljal službo cerkvenika nad 40 let. S trdim delom je vzgojil osem otrok; tri je dal studirati. Najstarejši Anton je učitelj na Viču, drugi — Lojze je novinar v Beogradu, a najmlajši je duhovnik v Istri. Pokojni je bil dobrodušen in značajan mož, ki je šel skozi življenje z dvignjeno glavo in lastnim prepričanjem, tudi v času najstrastnejših političnih bojev pred vojno. Delal je svemi svojimi močmi za gospodarski in kulturni dvig vipavskega ljudstva. — Z mladeniškim navdušenjem je pogosto pripovedoval o pomladi goriških Slovencev, ki jo je sam doživel. Hudo ga je zadela smrt sina Rafaela na galiških poljanah; nove razmere so mu razpršile po svetu vso družino, ki se ni zbrala niti ob njegovi smrti pred nekaj meseci ugrabila njegovo zvesto spremljevalko. Naj počiva v miru na domači zemlji!

vem grobu. Omagal je, ko mu je smrt pred nekaj meseci ugrabila njegovo zvesto spremljevalko. Naj počiva v miru na domači zemlji!

V Šklednju pri Trstu pa je umrl znani stavbenik Miloš Pahor. Za njim žalujejo vdova, hčerka Marčela, uradnica v Kamniku, sin Drago, učitelj v Trbovljah in hčerka Vida por. Verk. Pokojnega Pahorja bodo ohranili v dobrem spominu vsi, ki so ga poznali in so imeli priliko občutiti toplino njegovega zlatega srca.

Miloš Pahor, počivaj v miru v naši zemlji, ki si jo tako ljubil.

ISTRAN PADEL V ŠPANIJI

Iz Španije je došlo poročilo, da je Jakob Poldrug iz Sv. Nedelje pri Labinu, padel pri Malagi, ko se je boril na vladni strani proti Francovcem.

PRISILNO POSOJILO NA NEPREMIČNINE

Trst, marca 1937. — Sedaj je zaročka posojila na nepremičnine in padel rok za plačevanje prvega obnovega povšanega davka na posestva za amortizacije tega posojila. Kmetje po vsej Julijski Krajini, zlasti pa v Istri, so naravnost obupani, saj niti dosedanjih davkov niso zmagovali, odkod naj bi sedaj jemali za nove dajatve. Italijanski posestniki morda lahko računajo še na kako pomoč ali olajšavo od strani vladnih organov. Naš kmet pa je na robu propada. V slovenskem delu Istre so kmetje odkrito izjavili, da ne bodo plačali nove dajatve, ako jim ne dovolijo sekati borovcev. Resnično so jim to dovolili in sedaj poje neusmiljeno sekira. Pod njenimi udarci padajo itak redki gozdni nasadi. Kaj zato, samo da pridejo oblasti do denarja. Ali pa je morda za tem skrita hudobna misel, da bodo slovenskim kmetom očitali, da ne znajo ravnati s posestvom, in jim tako na podlagi novega zakona o razlastitvi ukradli še zadnji kos zemlje.

STARČEK OBŠOJEN, KER JE NAGNAL DAVČNEGA IZTERJEVALCA Z VILAMI

Trst, marca 1937. — Pred sodišče je moral priti 68 letni Anton Bitežnik. Imenovani je ob priliki sodne eksekucije, ki bi se morala pri njem izvršiti v obupu prijel za vile in nagnal davčnega izterjevalca, Rudolfa Pisanjo. Pri tem ga je ranil tako, da je moral izterjevalec ležati 40 dni v bolnici ter mu je poleg tega okrnil in trajno onespobil palec na desni roki. Starček je bil obsojen na 4 leta, 4 mesece in 15 dni zapora, na povrnitev stroškov izterjevalcu in stroškov pravnega. Deležen pa je bil 2 letne amnestije, za kar se mu torej kazen skrajša. Popolnoma nič se ne čudimo njegovemu dejanju, ki ga je storil brez dvoma v skrajnem obupu, ker si ni znal drugače pomagati. Gotovo ni še v svoji hiši nikoli doživel, da bi mu nasilno odvzeli najpotrebnejše predmete za poljsko delo, radi zastalih davščin. Posebno je to razumljivo še pri takem starčku, ki so mu današnje razmere tuje. Kakor si ni mogel predstavljati, da mu jemljejo njegovo s trudom in muko pridobljeno premoženje, tako tudi ni mogel prenesti nasilnega davčnega izterjevanja.

dni zapora, na povrnitev stroškov izterjevalcu in stroškov pravnega. Deležen pa je bil 2 letne amnestije, za kar se mu torej kazen skrajša. Popolnoma nič se ne čudimo njegovemu dejanju, ki ga je storil brez dvoma v skrajnem obupu, ker si ni znal drugače pomagati. Gotovo ni še v svoji hiši nikoli doživel, da bi mu nasilno odvzeli najpotrebnejše predmete za poljsko delo, radi zastalih davščin. Posebno je to razumljivo še pri takem starčku, ki so mu današnje razmere tuje. Kakor si ni mogel predstavljati, da mu jemljejo njegovo s trudom in muko pridobljeno premoženje, tako tudi ni mogel prenesti nasilnega davčnega izterjevanja.

ODLIKOVANJE ZA JUNAŠTVO

Andrej Boltar, ki je padel letos 20. januarja v Tembienu, je bil odlikovan s srebrno medaljo. To odlikovanje so motivirali sledeče: Kot vodja avtomobilske kolone, ki je bila nenadoma napadena od sovražnika pri prehodu čez plitvino je, čeprav težko ranjen, pognal avto proti grupi napadalcev in jih razgnal. Drugič smrtno ranjen, je uspel predno je umrl, spraviti avto poln vojakov na varno.

NEVSPESNA IN NENAČADNA STAVKA ROJAKA

Rojak Franc Peterlin v Jolietu se je pritožil na tamošnji občini radi slabe ceste in zaprosil, da jo občina popravi. Ker pa na občini niso hoteli ustreči njegovim zahtevam, je mož zastavkal. S svojim avtom je namreč 8. marca zayozil v kotanjo na ulici South May, kjer ima svojo hišo ter tam običal. V avtu je stavkar spal in jedel. Ker je pa župan jolietška občine, George Tones Peterlinu zagrozil, da bo njegova ulica zadnja, ki bo popravljena, če takoj ne neha s stavko, se je čudni stavkar udal. Dne 14. pr. m. je najel vlačilec, ki mu je avto izvlekel. Vsega je v avtu prebil na ulici 180 ur.

SMRTNA KOSA

Roundup, Mont. — Dne 13. marca je naglo umrl Anton Bajt, star 62 let. Zadela ga je srčna kap. Rojen je bil v Kamnjah na Primorskem. Njegove žene ni bilo doma, ko ga je zadela smrt. Dne 9. marca je prejela brzojav iz Sheboygana, da je tamkaj umrla njena sestra in hitro se je odpeljala tja, toda njena sestra še ni bila pokopana, ko je prejela že drugi telegram z doma glede smrti svojega moža. Poleg žene zapuščata tri sinove in tri hčere.

V CLEVELANDU UMRLI ROJAKI V 1936 LETU

Cleveland. — Ameriška Domovina poroča, da je v letu 1936 umrlo v clevelandski naselbinji 361 Slovencev. Od teh je 312 umrlo naravnost in 49 nasilne smrti; samo avti so ubili 14 clevelandskih rojakov in 17 je bilo ubitih v tovarnah pri delu. Izmed 312 umrlih rojakov je bilo le 186 zavarovanih pri podpornih društvih. Umrli očetje in matere so zapustile skupaj 869 otrok. Od umrlih je bilo 237 rojenih v tujini, 124 pa v Ameriki.

PERUŠKOVI UČENCI RAZSTAVLJAJO SVOJE SLIKE

Cleveland. — Dne 27. in 28. marca, se je vršila v spod. dvorani Slovenskega narodnega doma razstava slikarskih del učencev našega slikarskega mojstra in priznanega umetnika Gregorja Peruška.

ROJAK UBIT V ROVU

V šahtu Maryland pri St. Michaelu, kjer je zaposlenih več sto delavcev, se je vzpenjača utrgala, ko je del delavcev zapuščalo rov po končanem delu. Pri tej nesreči je bilo 12 delavcev ranjenih, dva pa ubita, med njima naš rojak Andrej Škrbec, star 62 let.

JONKE & FERJANČIČ

Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela. Zaloga panjev žnidaršičevega sistema. — Delo prvovrstno. — Cene nizke.

RIO CEBALLOS,
S. de Córdoba

Slovenska gostilna

"GRUTA DE POSTUMIA"

Dobra postrežba, čisti in zračni prostori ter zmerne cene. — Rokom se priporoča

IVAN GAŠPERŠIČ

Avenida Forest 621

Buenos Aires — Chacarita

IZKUŠENA BĀBICA

Filomena Beneš de Bilek

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. — Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo, ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Buena Orden 3380
Buenos Aires

Vsevrstne bolezni

notranje in zunanje

VENERIČNE BOLEZNI

se zdravijo na gotov in modern način. — Ugodno plačevanje — Prvi pregled brezplačen — Govorijo srbi se jugoslovanski... Ordinira: Od 3 — 8 zvečer

Dr Antonio Pereda

Medrano 151 — Buenos Aires

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA

469 SAN MARTIN 469

ZANIMIVOSTI

TRDNJAVA NA SKALI SREDI MORJA

Pantelerija ni nič drugega kakor nova pomorska trdnjava v Sredozemskem morju. Ta nova italijan. v Sredozemskem morju. Ta nova trdnjava leži na najbolj strateško važnem kraju, tam, kjer se otok Sicilija najbolj približa obali severne Afrike. Na tistem prehodu leži sicer že otok Malta, ki je pod angleško oblastjo, toda Malta je od Sicilije oddaljena 100 kilometrov, od Tripolisa pa kar 323 kilometrov. Tamkaj pa, kjer je prehod med Afriko in Sicilijo najozži, leži še en otok, ki se imenuje Pantelerija. Ta otok pa, ki je tudi 100 kilometrov oddaljen od Sicilije, a samo 69 kilometrov od severnoafriškega Tunisja, je pod oblastjo Italije.

Ko je abesinska kriza priklopila do vrhunca, je Italija začela na tem otoku graditi oporišče za svoja letala in podmornice. Otok Pantelerija meri sicer samo 83 kvadr. kilometrov, je torej precej manjši kakor Malta, katera meri celih 248 kvadr. kilometrov, vendar je treba vedeti, da majhen otok ravno tako lahko pomeni nepremagljivo trdnjavo, ko je dobro utrjen. Pogledamo le nemški otok Helgoland, ki je še mnogo manjši kakor je Pantelerija, saj meri le 0,55 kvadr. kilometrov, in vendar je bilo na njem dovolj prostora, da so Nemci zgradili največje in najmoderneje utrdbe in oporišča za svoje letalstvo in podmornice. Kakor poročajo Angleži, so Nemci tudi sedaj Helgoland znova utrdili, da je sedaj velikanska moderna trdnjava. Da je Italija otok Pantelerijo dala res utrditi je dokaz to, da je prepovedala, da bi letala smela letati nad otokom, iz česar Angleži in vsi sklepajo, da je otok že tako utrjen, da ne sme imeti pogleda nanj nihče nepoklicani več.

Malta je torej zaostala za italijansko Pantelerijo. Ko so Angleži

leta 1802 zasedli otok Malto, takrat še ni bilo ne podmornic ne letal, zaradi česar se niso zmenili za majhni otočič sredi Sredozemskega morja, kar jim pa danes napak pride. Če bi bili Angleži takrat kolikaj slutili, da bi takle majhen otočič kdaj utegnil biti za njih. pomorsko moč kake važnosti, prav gotovo bi ga ne bi pustili v nemar. Ko pa so se začeli zavedati njegove važnosti, je bil otok že italijanski. Bilo je torej takrat že prepozno.

Z modernim orožjem Italija sedaj obvlada z otoka Pantelerija vsako zvezo med vzhodnim in zahodnim delom Sredozemskega morja. Italija je pred francosko vojno luko Bizerta, torej tik pred francoskim Tunisom, dobila močno postojanko ter od zahodne strani tako straži vhod v to francosko luko, kakor ga od vzhodne strani straži angleška Malta.

Vrhu vsega tega pa ima Italija zraven otoka Pantelerije še dva manjša otočiča, Linoso in Lampe-

duso. Tudi ta dva otoka ležita med Maito in Tunisom. Če bo Italija utrdila tudi ta dva otoka, bo njeno stališče še močnejše. Doslej sta ta sredozemski prehod stražili le Francija in Anglija, sedaj ga straži tudi Italija, toda z močnejšimi sredstvi. In to je za prihodnost važno.

Angleški list "Spectator" piše o otoku Pantelerija ter pravi: "Polleg Gibraltarja in Aleksandrije je sedaj še ena točka, odkoder lahko zapreš promet po Sredozemskem morju. To je otok Pantelerija. V vojni, ki bi vanjo bila zapletena tudi Italija, bi imeli mnogo prilike slišati o otoku Panteleriji."

NESTALNOST SPOLA

V biologičnih delih, ki se bavijo z vprašanjem množitve, naletimo posebno v novjšem času skoraj dosledno na poglavje, ki obravnava nestalnost spola. O živalih zvezo tu, ki se udeležujejo v mladosti kot samec, potem preživljajo dobo, ko so dvospolne, dokler ne preidejo v stanje samec.

Živali te vrste nikakor ne spadajo samo med nižje organizirana bitja. Celo med ribami so oblike, ki živijo, do srednje dobe kot samec in dobivajo več let zaporedno-

ma mladiče, povsem normalne. V neki starostni dobi pa pokažejo čudno spreminjevanje na zunaj in na znotraj, tako da proizvajajo na koncu na mesto jajčec semenske nitke. Od te stopnje dalje se vedejo živati kakor samec in postajajo očetje novih rodov.

Tudi pri kokoših so znani nekateri natančno preiskani primeri spolnega preobrata. Tako poročajo biologi o kokoši, ki je štiri leta popolnoma normalno legla in valila jajca. Nenadoma pa je zašla v čudno krizo, ki se je končala s tem, da je izgubila vse perje. Pozneje je dobila novo perje, toda to se je oblikovalo kakor pri petelinih. Pokazal se je tudi greben, bradne mečice so primerno otekle in na zadnje je začela nekdanja kokoš kikerikati in se je do drugih kokoši vedla kakor pravi petelin. Ta petelin je kokoši celo plodil.

Narava se v tem pogledu ne ustavlja niti pred človekom. Posledica, je da spreminjajo v življenju tudi nekateri ljudje na izrazit način svoj spol. Baš pred nekoliko dnevi je poročala švicarska brzojavna agentura o takšnem primeru:

Neka 26-letna Helena Jeanne B. v Ženevi je nenadno ugotovila, da se je spremenila v moža. Pristojne oblasti so na podlagi izvedeniškega izreka prof. Navillea ugotovile, da je treba B. spremeniti rojstni list in sicer tako, da se bo nekdanja Helena Ivana B. imenovala odslej

RAZNO

NOVI GROBOVI V CLEVELANDU

Cleveland. Zadnje dni je umrla Jera Kocjančič, roj. Šušteršič, stara 60 let in doma iz Smuka pri Kočevju. Tu je živela 42 let in zapuščila moža in tri sinove. — Umrl je tudi Frank Petrič, star 50 let in doma z Vrhniče. V Ameriki je bil 25 let in tu ne zapuščila sorodnikov. Bil je samec. — Dalje je umrl Jos. Hvala, star 59 let in rojen v Trobi pri Gorici na Primorskem. V Ameriki je živel 34 let in tu zapuščila ženo, sina in tri hčere, v stari dobovini pa očeta in brata.

Henri B.

Isto se je dogodilo tudi pred nekaj dnevi na Poljskem. O športnikah pa je znanih več slučajev, da so se spremenile v moške.

V vseh doslej znanih podobnih primerih spolne spremembe spola pri ljudeh gre za osebe, ki so imele že ob rojstvu znake obeh spolov, običajno pa v tako skriti obliki, da niso niti pomočniki pri porodu niti najbližji sorodniki tega opazili. Ta nerazviti hermafroditizem ostane lahko za vse življenje, zgodi se pa tudi, da prevladuje spol, ki so zapisali v rojstni list, samo za neko življenjsko dobo, na zadnje pa se izobličijo drugi spol, in sicer pogosto zaradi tuberkulozne ali druge obolenja.

MODERNO ZDRAVILIŠČE
V VSAKEM SLUČAJU

Ko čutate, da Vam zdravje ni v redu. Našli boste v tem zdravilišču specializirane zdravnike in najmodernejšo zdravniško napravo. Upravitelj naš rojak dr. K. VELJANOVIĆ sprejemamo bolnike v popolno oskrbo in sicer po jako zmernih cenah. . . . Izvršujemo tudi operacije . . . Poseben oddelek za vse ženske bolezni in kozmetike.

TALCAHUANO 1060 Buenos Aires
Ordinira vsak dan od 5. do 8. ure

FAVSTA

"Morda ste mu podobnejši, nego sami slutite... ako ne z obrazom, pa vsaj z odločnostjo značaja... Nagrade nočete, mladi mož, in vaš obraz mi pravi, da bi bilo prigovarjanje zaman. Vzemite vsaj ta prstan... Nemara vam bo kedaj koristnejši od bogastva..." Tako govoreč je gospod Peretti naglo podal vitežu obroček, ki ga je Pardallan nataknil na prst, ne da bi se bogve kaj zmenil zanj... Kmalu nato so meglji, obtovorjeni z dragocenimi vrečami, skozi druga vrata ostavili mlin in krenili na pot. Gospod Peretti je jahal zadrž, spremljan po mlinarju in njegovih pomočnikih ki so se bili izpremenili v vojnike. Služkinje so jo peš ubrale po cesti, ki je vodila na Montmartre.

Ko je karavana v brzem pohodu dospela v Ville-l'Évêque, je vodja mezarjev s klobukom v roki stopil h gospodu Perettiju in ga je vprašal:

"Ali gremo proti Italiji?" "Ne, gospod grof," je odgovoril Peretti. "Krenili boste proti La Rochelle..."

Pardallan, Karel Angoulémski in Picouic, ki so ostali v mlinarji, so med tem slepo streljali v noč, hoteč ohraniti neprijatelja v mnenju, da je mlin močno zaseden.

Mlin sam je stal na desni strani mlinarje in je bil z njo spojen po lesenih stopnicah, ki so se začemale ob pritličju stanovanjske zgradbe in so vodile v zgornji del mlina, kjer je bilo kolo in odkoder si lahko spravil vetrna krila v tek. Iz tega vrhnjega dela si prišel skozi loputnico po lestvi v spodnji del, kamor je padala moka. Vsa celota mlina je slonela na koni-

častem podgradku iz krepkih tramov in se je dala obračati po vetru, ne glede nato, s katere strani je pihal. Podgradek je bil obit z deskami in je tako nudil zavetje kamor si se lahko spustil, ako te je bila volja.

Pardallan si je ogledal vse to, ko je v naglici prehodil hišo in mlin.

"To je naš glavni stan," je dejal, kažeč na mlinarijo. "in to je odstopna črta" je dodal, oziraje se na stopnice, ki so vodile v mlin.

"Tedaj se udarimo?" je vprašal Picouic.

"Ali te je strah?" je rekel Karel.

"To ne, Svetlost; a ker so domači odšli, sem mislil..."

"Pozor!" je viknil Pardallan.

Guiseva četa se je baš tedaj pojavila na ravnici vrhu griča. Pardallan je odprl okno in je zaklical:

"He, o, gospoda! Kdo ste in kaj hočete?"

"Kdo ste vi?" je vprašal iz teme oblasten glas.

"Bogme, gospod vojvoda", je odvrgel Pardallan, ki je takoj spoznal Guisea po zvoku besed, "kdo drugi naj bom kakor gospodar prijaznega mlina... S čim vam morem ustrediti?"

"Mlinar ali ne mlinar", je rekel vojvoda, "streljali ste na moje ljudi. Ako ste poglavar upornikov, ki so zaprti z vami, se boste zagovarjali zaradi tega nasilja. Obešeni boste, razen če neutegoma odklenete vrata in ostavite mlin. V tem primeru vam darujemo življenje in vam dovolimo, da odvedete svoje ljudi."

"Hvala lepa, Visokost! Ali smem odnesti tudi trideset vreč zlata, ki ste jih prili ukrasti?"

"Predajte mlin" je zarjval vojvoda, "ali pa naskočimo!"

"Prav žal, Visokost! Z grožnjami nas boste samo prisilili, da napravimo izpad in vas poknememo do zadnjega moža!"

Guise je že hotel nekaj ukazati, ko se je zdajc premislil in besno mahnil z rokami.

"Kdo ve, nemara jih je sto!" je rekel Maineville.

Pardallan, ki ga je slišal, je zavpil: "Trije smo, Visokost! Trije, kar menda ni premalo; gospod vojvoda Angoulémski, poln neprtnosti, (da obračuna z vami, kakor ste mu obljubil); gospod Picouic, s poklicem gluhač, ta čas lakej vojvode Angoulémskega; in končno jaz, vaš pokorni sluga, vitez de Pardallan."

"Laže!" je rekel glas. "Veliko jih je."

"Pridite pogledat, kdor ne verjame!" je kriknil Pardallan. "Pridite ali pa izginite... če ne, bomo streljali, tako mi smrti božje!"

eM d Guisevci je spet nastala zmeda, zakaj sleherni je bil uverjen, da brani mlinarjo najmanj sto arkebuzirjev. Pardallan se je porogljivo zagrohotal.

"Do svidenja, Visokost!" "To rekši je mirno zaprl okno.

"Da, do svidenja!" je zarohnel Guise bled od togote.

Veel je v širokem krogu obkoliti grič. Nato je poslal narednika v Pariz.

Čez dve uri se je narednik vrnil s vestjo, da prihaja tisoč arkebuzirjev na pomoč.

V teh dveh urah so se Pardallan in njegova tovariša utrdili, kakor so vedeli in znali. Toda Maineville je sumil, da je vitez nemara vendar govoril resnico; zlasti se je tudi bal, da ne obleganci skrivlj denarja v kak kraj, kjer

bi ga bilo težava najti. Poklical je Bussija-Leclera in se je odpravil z njim na razgledovanje. aMurevert, ki je ostal pri vojvodi, je drgetal od divjega veselja; sovražnjik, katerega se je tolikanj bal, je bil zajet!

"Visokost", je rekel vojvodi, "ali še velja obljuba, da doblim od vašega ple. na dve sto tisoč liver?"

"Dobih jih, Maurevert, kakor gotovo sem Guise!"

"Nu, Visokost, ponudim vam zameno; imejte svojih dve sto tisoč in dajte mi rajši moža, ki je pravkar tako nesramno govoril z vami."

"Razumem te, Maurevert", je rekel vojvoda z mrkim glasom. "Vem, da mrziš tega človeka. A glej, sovražim ga tudi jaz. Stare račune imava drug z drugim. Vzemim zlato, moža pa ostavi meni, če pa se zadovoljiš s sto tisoč livrami, kar je še vedno lep denar, ti dovolim, da smeš prisostvovati razgovoru, ki ga bom imel s Pardallanom, kakor hitro bo v mojih pesteh."

"Vraga, Visokost! Zabava bo po tem kakem izredna, ali pa je vstopnina predraga..."

"Kolnem se ti, da še nisi videl enake", je skrtnil Guise. "Pridrži jo m. slišim v Châteletu, v mučilnici..."

"Oho!... To je med brati vredno sto tisoč liver! Velja, Visokost!"

"Njegovo erko dobiš v nameček", je rekel Guise.

"Če jo doblim, Visokost", je dejal Maurevert, "tedaj plačam dve sto tisoč liver!"

XX.

Naskok na mlin.

Med tem, ko sta Guise in Maurevert zbijala te krvoločne šale, sta se Maineville in Bussii-Leclere prikrala do mli-

na da bi dognala točno število oblegancev.

V mlinu je bilo vse tiho in tema; pač pa je bilo v mlinarji eno izmed oken razsvetljeno. Ogleduha sta v nekaj minutah pretaknila mlin in sta se uverila, da ni v njem nikogar. Branilci so bili po tem takim očitno zbrani v hiši. Splazila sta se tja, da bi prisluškovala. Ko se je Bussii-Leclere po naključju dotaknil vrat, je začutil, da so samo priprta. Z vso opreznostjo jih je potegnil k sebi. Vrata so se odprla brez glasu in tovariša sta počenišla na stopnicah, tako da sta imela razgled po vsej izbi. In zdajci sta odrevenela od strmenja. Neverjeten prizor se je ponudil njunim očem:

Vitez de Pardallan in vojvoda Angoulémski sta sedela na mizo in sta s slastjo obirala gnjat, med tem ko je pasteta še čakala, da pride na red, in sta zamakala večerjo z vinom, ki ga je nabilval Picouic!... Ob zidu je bila v redu razvrščena dvanajstletica nabitih arkebuz. Na drugi mizi je ležalo več pripravljenih samokresov. Jedoč in pijoč sta Pardallan in Charles nadaljevala svoj razgovor.

"Jutri bo najina prva pot v samotno stan," je rekel vitez. "Ni vrag, da ne bi ciganka odprla ust; tako zveva, kaj je z vašo zalo Violetto..."

"Kar dobre volje bodite, vojvoda!... Gospod Picouic, nalijte nama iz steklenice, ki ste jo zase postavili na stran... saj sem vas videl!"

"Oh, gospod", je dejal Picouic, "jadrno nalivajoč čaši, "verjemite mi, da se ne bi upal piti tistega kakor vi..."

"Zakaj ne, budalo, če ga je dovolj! Glej, glej!"

Ta vzklj je ušel vitezu v trenutku, ko se je naslonil nazaj, da bi proti lu-

DEKLIŠKA GREDA

SVEŽE IN KISLO ZELJE

Znanost je podelila dostojanstvo poznanejšemu zelju. Se ni dolgo od tega, ko so ljudje gledali od zgoraj dol na to plebejsko zelenjavo. Boljše revstavarice in hoteli ga niso niti imeli v svojih jedilnih listih, češ da duh po njem ni prijeten za nosove bogatih odjemalcev. "Corned beef" in zelje ali rebra in kislo zelje si mogel dobivati le v ceneni gostilnah ali pa doma.

Znanost pa je prevzročila veliko spremembo in zdravje ljudstva je s tem le pridobilo. Preiskave v laboratorijih in na polju so dokazale, da so listnate zelenjave važen in potreben živež za vse človeštvo in da vse vrste zelja imajo svoje mesto v prehrani vsake družine.

In znanost je tudi posvetila kislo zelje kot zlasti vreden živež. Dejanski nekateri preiskovalci poudarjajo, da je sok kislega zelja pravcat lek v mnogih boleznih.

Neglede na izid vseh teh preiskav zdravniški stan in tudi občinstvo soglašajo v tem, da so vse vrste zelja, všteto tudi kislo zelje, vredne odličnega mesta v dieti. Ti strokovnjaki poudarjajo dejstvo, da nas zelje preskrbuje z apnom in drugimi minerali, da vsebuje protejine in da je bogato na vita-

minih. Naglašajo tudi njegove vrline proti skorbutu in za gradnjo kosti.

Kislo zelje postaja jako popularna jed. Ker je le fermentirano v slani vodi, ima ohranjena vse kakovosti svežega zelja. Fermentacija proizvaja neko mlečno kislino, ki napravlja to jed bolj prebavljivo.

Sveže in kislo zelje sta poglavitno preprečila skorbuta. V tem pogledu sta enakovredna s paradajzom. Zelje vsebuje tudi vitamin A, ki preprečuje beri-beri in druge bolezni.

DOBRO SO SE POSTAVILI

Tudi to pot na Paternalu. Toda to pot mi ni bilo treba iskati ljudi, ker so kar sami prišli v lepem številu k nedeljski prireditvi.

Nekateri so seveda imeli mnogo pomislekov, češ, kaj drugega ko roženkrane bodo molili, če bo občini zbor bratovštine rožnega venca.

Kajpada, cerkvena stvar ne more biti brez pobožnosti, no pa saj radi božje besede ni nihče padel v nezavest.

Lepo so se zložili peveci iz Avellanede in Paternala, veliki in mali in zapeli, da je bilo veselje. Polna je bila cerkev litani in velkonočne pesmi. Potem je g. Kastelic obraz-

ložil še v cerkvi namene bratovščine.

Tam, v kotu zavoda, smo postavili za silo oder. Kaj se homo delali velike, če smo pa majhni! In seveda, brez vstopnine! Samo, to solnce. Tako nekam v kot se je že potegnilo, tako nič korajže več nima, da prihaja zima v deželo in še dalje, vse notri v šolne in skozi obleko.

Zato smo kar pohiteli. Hitro je bil ves prostor poln. Kakih 200 oseb, da je bilo kar veselje. Kar hitro, da nam bo manj hladno.

In so se vrstile pesmice, povedane in zapete.

Ej, tam doma tam v lepi domovini, kjer nam je beseda svobodno tekla, kjer ni bila zvezana in usuznjena, kakor pod žalostno kraško burjo, tam doma v Sloveniji, doli v Beli krajini je bilo lepo s takimi prireditvami, toda tukaj... Takrat, kadar skušš spraviti otrokom v usta slov. besedo tako, kot je prava in poštena, lepa in polna, ki je sama zase kot pesem, ki prav do sreča seže in ga s toploto napolni... Da, dosti opravka dá, spraviti v usta naše dece slovensko besedo kot je; in se zdi, da imajo na mesto slovenskih ust že kar argentinske kljunčke.

ZOBOZDRAVNIKA

Dra. Samoilović de Falicov
in Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181
U. T. 59 - 1723

EXPRESO "GORIZIA"

Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele. Zmerne cene in solidna postrežba

FRANC LOJK

Calle VILLAROEEL 1476

Višna Dorrego 900

U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

In vendar so se vsi prav dobro potrudili in prav popolno obvladali besedo, tako da so napravili prav lepo veselje vsem poslušalcem. Tudi roženkrane je prišel na vrsto, (pa je bil prav na kratko), in nekatere lepe nauke smo tudi dali, take, ki bi se bolj za potrebo prišli čistim, katerih ni bilo zraven in katerim so take stvari malo zaželjena.

Pa smo šli tudi na planino, kamor nas je popeljala Vidmarjeva Irena; Mala Anica Laknerjeva je zapela cigankovo pesem tako ljubko, tako srčkano, da bi jo še dvakrat in trikrat poslušali. A čas tega ni dopuščal.

Marica je pogumno nastopila, da je bilo veselje; kljub temu da je zgubila list, jo je dobro izvozila ko nam je povedala, kako moder je Hudnikov Nace, ki pravi, da bo molil, kadar bo star, sedaj pa nima časa....

In še Ljubica in Darinka in Vanda in Smiljana in Angela in Ovetana: marsikaj lepega so povedale; nekaj zares, nekaj za smeh.

Irena ešksetova, Darinka Cotičeva, Sonja Koglotova, Lizika Fathova, Faganelov, Kraljev in Rajerjev so nas povedli v daljno domovino ob Soči in Dravi in Muri, kamor barčica pelje, kjer zvon večerni doni in kjer domovina pod nasiljem trpi in upa v zlato jutro svobode.

Posebno pozornost je zbudil nastop g. Laha Andreja. Mlad, zrel, izkušen fant, ki je že mnogo sveta videl, ki se mu je domovina že močno odtujila, pa se mu je spet zbudilo slovensko srce in se je tekóm par mesecev spet tako vživel v slovensko besedo, da mu je brezhibno tekla, čeprav se mu je vsiljevala nemščina, da se je je komaj otepal, kot je sam povedal.

G. Lakner je napovedal, da bo v najkrajšem času pričela poslovati bogata knjižnica in sicer na Condareo 545.

Izvoljen je bil nov odbor bratovštine, ki si bo razdelil delo in funkcije.

Seveda, kdor je šel na to prireditvico z zavistnim očesom neprijaznega kritika, bo lahko tudi zabavljaj čez to in ono; tisti pa, ki so gledali na prireditve z očmi prijatelja, so bili prav zadovoljni kljub temu, da se je stvar nekoliko zavlekla in kljub hladu, ki je vladal v prostoru.

Sklenili smo tako, da poromamo v majniku v Lurdes, najbrž zadnjo nedeljo. V juniju bomo pa napravili velik slovenski zbor na Avellanedi, da bomo kaj zapeli in zaigrali in povedali.

Upamo, da se bodo našemu pozivu odzvali vsi Slovenci našega zvo-

Hladnik Janez.

NIČ STRAHU PRED DEŽJEM ALI MRAZOM

Naš ANATOMYC LONDON v obliki raglana in slipona je nepremočljivo impregniran, eleganten in udoben. Primeren je za vsako vreme in za vsako priložnost.

Obleke iz kristne volne in na mero

brezhibno ukrojene, po:

\$ 35. \$ 39. \$ 45.

dobite le pri:

"RECORDMAN" Corrientes 2084

Velika zaloga izgotovljenih oblek za dečke in moške. Če pokažete ta oglas, dobite 5 oje popusta.

či pogledal barvo vina v svojem kozarcu. Pri tem je dvignil glavo in je zrl na vrhu lesenih stopnic Mainevilla in Bussija-Leclerca. Pardallan je udaril v smeh in je pokazal ogleduha vojvodi Angoulémskemu. Karel je planil po svoj meč. Picouic se je oborožil s samokresom.

"Gospoda", je dejal Pardallan, "ako vama diši, vaju povabim!..."

Maineville in Bussi-Leclerc sta bila hrabra človeka. Spogledala sta se. Pred seboj sta smela trojico ljudi; kaj čuda, če ju je obšla misel, da bi prišla Pardallana in njegova tovarila in bi jih vse tri zvezane odvela k vojvodi Guiskemu, češ:

"Visokost zajela sva posadko; málín je vaši!..."

Kako slajšno dejanje! In kak uspeh, kake nagrade!... Vstala sta in pozdravila. Bussi-Leclerc se je odkril in je rekel vladno:

"Gospod de Pardallan, žal nama je, da vas motiva pri večerji; toda šli boste z nama, tako mi smrti božje! Naprej, Maineville!..."

Z mečem v roki sta planila naprej. Bussi-Leclerc je tako silno tresel Picouica z nočnikom po glavi, da je siromak omedlel. Nalet ju je zanesel prav na sredo izbe. Tedajci pa je skočil Pardallan k znožju stopnic. Druga vrata so bila zagrabljena — umik jima je bil odrezan!...

Vse to se je zgodilo prej, nego je moči povedati. Maineville je našel pred seboj vojvodo Angoulémskega, Bussi-Leclerc Pardallana... Meč so zažvenketali. Bussi-Leclerc je zaporedoma polizkusil nekaj svojih najboljših sunkov; vitez, ki je med borjenjem z enim očesom pazil na vojvodo Angoulémskega, jih je prestrelal drugega za

drugim. Slovečega dvobojevača se je polastil gnev. Kaj! Ali je res našel protivnika, ki se je komaj zbrknil zanj?

"Pozor, gospod, ubijem vas!" je zavpil ter izpal proti vitezu z ravnim sunkom.

"Vrlo, Svetlost", je dejal Pardallan in urno odbil, ne da bi odlikoval Bussija-Leclerca s kakim odgovorom. "Pritisnite... tako, da... sunite... zadet je!..."

Maineville, ki je bil res zadet v la-ke, je prijel meč z levo roko in zamrmral:

"Zdi se mi, da sva se ukanila!..."

In besno se je zopodil v Karla, med tem ko je Bussi-Leclerc, ves iz uma sprlečo nasprotnikovega preziranja, obdeloval Pardallana z vsemi umetnimi, ki jih je imel dotlej za smrtonosne.

"Nu, vidite, saj že peša!" je govoril Pardallan, kakor da Bussija-Leclerca vobče ni na svetu. "Ne ubijte ga, prosim... dobro misel imam... uklonite mu rapir... vrlo!... A, razorožen je!... Primité ga... povežite ga... to bo še smeh!..."

Karel je res izbil nasprotniku meč. Maineville je spodrsnilo in pal je na koleno.

"Ali se vdaste?" je vprašal vojvoda, ki mu je po bliskovo nastavljal konico rapirja na grlo.

"Vdam se!" je rekel Maineville, bled od togote in sramu.

Picouic, ki se je baš tedaj zbudil iz omedlevice, je priskočil, vzel klóbélč vrvice, s kakršno so zavezovali vreče, in povil Guisevega bodočega vojvodjo od nog do glave. Šele tedaj se je Pardallan ozrl na svojega nasprotnika, ki je ves penast skakal okoli nje-

ga, in mu je rekel s kar moči blagim glasom:

"Kaj ste že dejali, dragi gospod?"

"Dejal sem, da te pribijem na tale zid!" je zarjul Bussi-Leclerc.

Pardallan je s kratkim udarcem odbil rapir, ki mu je uprasnil telovnik.

"Pribili bi me raj?" je odgovoril.

"Saj res ravnete z mečem, kakor da je žebelj. Dajte, da vam pokažem... glejte dobro!..."

"Lopov!" je zatulil Bussi-Leclerc...

A že mu je zletel meč iz roke. Ho-tele je planiti za njim, da bi ga pobral. Toda Picouic mu je zaskočil pot in je pomeril nanj s samokresom... Bussi-Leclerc je prekrizal roke, povešil glavo in zajokal... On, nezmagljiv, vi mojster mečevanja, je bil prvokrat v svojem življenju premagan!... To-liko da je še čutil, ko mu je Picouic zvezal nogo in roke in ga je nato položil k Mainevilli.

"Končajva večerjo", je rekel Pardallan, ki je med tem vtaknil rapir v nožnico in sel za mizo.

"Kaj vraga pa nameravate s tema dvema?" je vprašal Karel še ves razgret od boja.

"Videli boste, saj bo kmalu dan... A daj jima piti, Picouic, nemara sta žejna."

Maineville je duškoma izpraznil čašo, ki mu jo je sluga nastavljal na usta.

"Hvala, gospod de Pardallan!" je viknil. "Kadar vas bom imel ujetega, bom gledal, da vam postrežem z enako dobrim vinom, preden vas dam ustreliti."

Bussi-Leclerc v svojem obupu ni hotel piti, ampak je divje pogledal viteza skozi sozce, ki so mu zalivale oči. "Glejte, gospod, da naju čim prej zakoljete," je dejal. "Preden mine č-

trt ure, vas bo naskočilo tisoč hgarjev in zajeti boste. In kolnem se vam, da ne bom poznal usmiljenja!"

"Čeprav!" je rekel Pardallan. "Vzlic temu vam podarim življenje!..."

"Čas je, prijatelj, da se odpraviva," je tedaj dejal Karel Angoulémski, ki je bil stopil k oknu. "Poglejte!..."

Pardallan je pogledal. V svetlobi vstajajoče zarje je videl ob znožju griča četo, ki se je razvijala v bojni red. Bila je dolga vrsta arkebuzirjev z močnimi oddelki lokostrelcev na obeh krilih. V daljavi so se usipale skozi vrata Sv. Honorija tope mešanov s sulicami v rokah in vplje:

"Smrt hugenotom! živelá Liga!..."

Po mestu se je bila raznesla vest, da je vojvoda Guiski odkril hugenotsko zaroto, zločinski krivoverci pa so pobegnili in so se zaprli v málín Sv. Roka, kjer jih misli "sin Davidov" žive sežgati. Vsak je hotel biti deležen tega bogoljubnega dejanja.

Ob solnčnem vzhodu je bilo zbranih okoli griča štiri ali pet tisoč mož, ne vstevši radovednega ljudstva, ki se je bilo natepoje z vseh strani, da bi videlo boj. Hrupno zvenketanje in mrmranje je vstajalo od te armade.

"Vraga", je zamrmral Pardallan, "rea je čas, da greva; a v takem trenutku je to lažje reči nego storiti."

"Trebá bo", ga je rahlo opomnil Karel. "Obljubili ste mi, da pojdeva danes k ciganki!..."

Vitez je malone s kesanjem pogledal mladega vojvodo.

"Ubogi dečko," je zamrmral.

"Prepozno!" je povzel Karel. "Prepozno! Glejte, kako prihajajo z vseh strani!"

odideva", je rekel Pardallan. "A kakšno vpitje, kar skozi ušesa gre!... Hejo, mojster Picouic, na delo! Vzemí gospoda de Mainevilla na hrbet, jaz pa si naložim gospoda Bussija-Leclerca, ki bo gotovo vesel, da sme jahati tako plemenitega konja!..."

Vojska oblegalcev, ki se je jela pomikati navkreber, je zaganjala donebesen krik. Málín je bil samo še otok sredi železnega jezera, ki je pljusovalo vse na okoli. Sredi brda so se napadalcu ustavili. Čudil so se obleganecem, zakaj ne zapalijo arkebuz.

"Gotovo pripravljajo kako hudobijo," je rekel Guise Maurevertu. "A kje je Maineville? In kje je Bussi?..."

"Bržkone sta si vsak po svoje izbrala mesto za boj!..."

Toda njih razgovor je utonil v vpitju hgarjev, ki so žugali mlinu s pestmi ter bruhali na umišljene hugenote vse psovke, kar so jih pomnili. V daljavi je množica še vedno naraščala. Celo na mestnem obzidju so stali ljudje. V Parizu so zyonili plat. Zbrana vojska je rjovela od nestrpnosti, čakaje, da bi nasprotniki ustrelili in bi se mogla varno povzpeti na grič, preden bi vnovič nabili arkebuz.

Vitez, zaradi katerega je nastal ves ta bojni hrup, se je med tem s tovarišema vred pripravil na obupen odpor, zlasti še, ker je videl, da so val izhodi zaprti. Picouic je bil slabe volje in se je že kesal, da ni poslušal Croassa. Karel si je s tihim nasmeškom ponavljal Vjolettino ime, mrmraje:

"Brez nje mi itak ni več živeti; rajši poginem tu kakor kje drugje in rajši danes kakor jutri!..."

(Nadaljevanje)

Slovenski listi v Ameriki

Iz ljubljanskega "Slovenca" posnemamo naslednje pregledno poročilo izpod peresa Staneka Leopolda o slovenskem izseljenkem časopisju:

Ko smo ob novem letu delali pregled naše domače publicistike, smo nehote prezrli tisto, ki se poraja za našimi državnimi mejami med našimi izseljenci. Nujno potrebno pa je za nas in doma, da smo poučeni tudi o tem delu naše slovenske kulture, ki je sicer svojska, vendar del naše narodne splošne kulture.

Izseljenoi v zapadnih državah Evrope nimajo svojega lista. Pred leti je za nje ustanovil v Holandiji ondotni slovenski izseljenski duhovnik gosp. Oberžan mesečnik "Rafael". Toda pred tremi leti je prišel list v domovino v Maribor, pred dvema leti se je pa združil z glasilom Rafaelove družbe "Izseljenskim vestnikom". Ostali slov. izseljenski listi so v Sev. in Južni Ameriki.

"Amerikanski Slovenec", dnevnik, prvi slovenski list v Severni Ameriki, ki začenja zdaj 46letnik. Za geslo si je postavil besede: Za vero in narod, za pravico in resnico — od boja do zmage! Zavzema se

torej predvsem za katoliško delavstvo. Izhaja v Chicagu. Dolgo let je izhajal v Jolietu in bil uradno glasilo KSK Jednote, za katero ima velike zasluge. Ko je bil pa na tem, da propade, ga je kupilo "Tiskovno društvo v Chicagu" in ga združilo s svojim listom "Edinost" in naredilo iz obeh dnevnik, ki je nekaj časa izhajal pod imenom "Edinost — Amerikanski Slovenec". Na željo naročnikov je pa opustil ime "Edinost", da ohrani častljivo ime pionirja slovenskega časnikarstva v Združenih državah "Slovensko tiskovno društvo" je ravno malo prej prevzelo prvo slovensko katoliško tiskarno, katero je ustanovil p. Kazimir Zakrajšek. List urejuje sedaj Ivan Jerič. Posebno plodno dopisuje vanj Rev. Trunk-Rev. Bren in Rev. Ambrožič. List ima mnogo novic iz Jugoslavije, ki so zvečine posnete po raznih listih iz domovine.

"Ameriška domovina", dnevnik, katoliški list v Clevelandu, ki stopa letos v 40. letnik. Najprej se je imenoval "Nova domovina" in je bil tudi dnevnik; leta 1908 pa je prenehal. P. Zakrajšek je navdušil tedanje vodilne moze naselbine dr. Seliškarija, Ant. Grdino, Jerenja Knavska i dr., da so ga obnovili pod imenom "Amerika". Sedanja lastnika Pirc in Debevec sta mu pa dala današnje ime. List je vedno živ in zanimiv, prinaša mnogo vesti iz domovine in ima angleško prilogo.

"Glas Naroda", dnevnik, list slovenskih delavcev v Ameriki, začenja z novim letom svoj 45. letnik, izhaja v New Yorku in je prvi slovenski dnevnik v Ameriki. Ustanovil ga je znani slovenski bankar gosp. Frank Sakser s pomočjo več slovenskih rodoljubov iz New Yorka, med njimi v Mostah živčnega bivšega Američana gosp. Remsa. List je bil dolgo let uradno glasilo JSK Jednote. Zadnje čase prinaša pod rubriko "Pod vaško lipo" (piše Frank Keržec) razmotrivanja o političnih in kulturnih dogodkih v domovini in med ameriškimi Slovenci. Več člankov je blo jako za-

nimivih, med njimi posebno "Jugoslavija in ameriški Slovenci". Med kratkimi dnevnimi novicami in dnevnimi zgodbami je najti dobre stvari. Urejuje ga Trček.

"Enakopravnost", dnevnik, izhaja v Clevelandu in stopa v 22. letnik. Imenuje se sam "neodvisen dnevnik za slovenske delavce v Ameriki in najstarejši slovenski dnevnik v Ohio". List prinaša vesti iz stare domovine, prinaša tudi dopise, čeprav se ne strinja z vsemi izjavami in trditvami. Urejuje ga novi urednik Ivan Jontez. List se v svojih napadih obrača pred vsem na "Ameriško Domovino".

"Prosveta", dnevnik, glasilo Slovenske Narodne Podporne Jednote, izrazito socialistično in protikatoliški usmerjen list. Letos stopa v 30. letnik. Izhaja v Chicagu. List je zelo borben in ostro napada katoliške liste v tujini in celo domače. Ima mnogo slovenskih vesti, o katerih je točno poučen, saj se najdejo v njem imena domačih poročevalcev. List je močno literarno opremljen, kar mu je z dobrimi prispevki v prednost. Nekatere polemike stvari pa so neokusne, recimo zastarele in pri nrs preživle. Napada diktaturo fašizma in papeža in prinaša slike sovjetskih vodij.

"Glasilo KSK Jednote" (Kranjsko-Slovensko-Katoliške Jednote), tednik stopa v 32. letnik, izhaja v Clevelandu in uživa vsesplošni ugled. Največ prinaša društvenih poročil ter se ne spušča v nobeno stransko polemiko. Ima nekaj beletrističnih prispevkov (Meško i. dr.)

"Napredek", tednik z otroško prilogo "Vrta", je najnovejše glasilo SSPZ (Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza). Urejuje ga Vatro Ciril.

"Proletarec", tednik, izhaja v Milwaukee. Urednik je Staut.

"Jugoslovenski Glasnik", tednik, prej "Hrvatska", je uradno glasilo Slovenske Hrvatske Jednote. Izhaja vsak četrtek v Chicagu ter poroča o politiki, gospodarstvu in socialnem vprašanju. Članki so mešani, slovenski in hrvaški, a tudi angleški. List začenja 37. letnik.

"Slovenski list" je glasilo slovenskih izseljencev v Južni Ameriki ter je nastal iz združitve "Novoga lista" in "Slovenskega tednika"; izhaja v Buenos Airesu.

"Amerikanskih Szlovenecov Glasz" tednik ogrskih (prekmurskih) Slovencev, ki izhaja že 16. leto; pisan je v prekmurskem narečju z madjarskim pravopisom.

"Naprej", dvodnevnik, ki izhaja v Pittsburgu že drugo leto. Je baje najmanjši slovenski list.

"Ave Maria", mesečnik, je glasnik katoliškega življenja slovenskih izseljencev v Združenih državah ter vrši z 20. letnikom neke vrste misijonsko službo med ameriškimi Slovenci. Izhaja v Lemontu, malem mestecu poleg Chicage. Ustanovil in dolga leta urejeval ga je p. Kazimir Zakrajšek. List razlaga evangelije za nedelje v mesecih, ima mnogo beletrije in priloge za otroke. Nabožni mesečnik urejujejo očetje frančiškani v Lemontu, kjer imajo svoj samostan.

"Zarja", mesečnik, je uradno glasilo Slovenske ženske zveze v Ameriki, izhaja že 9. leto in ga urejuje Albina Novak; je to edini izseljenski ženski list in prinaša največ poročil podružnic Zveze, razne zanimivosti, a tudi bolj privatne dopise objavlja.

"Duhovno življenje", je ustanovil kot tednik izseljenski duhovnik Jože Kastelic. Ko je prišel pred lanskim v domovino po opravkih, se je list skrčil na mesečnik, kar je še danes.

"Mladinski list", mesečnik, izdaja SNPZ (Slovenska Narodna Podporna Jednota) v Chicagu. Mesečnik je namenjen za slovensko mladino v Ameriki. Letos začne 16. letnik. List je lepo izpolnjen z beletrijo, posnetki iz slikarstva itd.

K temu bo važno pripomniti, da ameriški Slovenci snujejo sedaj nov katoliški mesečnik. Akeijo zato vodi Slovensko katoliško društvo "Edinost". Napovedan je bil tudi list "Cankarjev Glasnik", pa menda še ne izhaja. Vsega imajo torej naši izseljenci v Ameriki 5 dnevnikov,

4 mesečnike, 6 tednikov, skupaj torej 16 listov.

Skoro večina teh listov nosi podnaslov "delavski list", kar je razumljivo, saj so bili izseljenci vedno le delavci. Skoraj vsi so glasilo kakšnega društva, podporne edinee. Za načela se v glavnem borijo: "Prosveta" proti "Amerikanskemu Slovincu", "Enakopravnost" proti "Ameriški Domovini".

Kar tiče jezika, so listi po večini v redu, mešajo le v slovenski stavek nekaj angleških vsakdanjosti, nekateri celo nekaj srbskih besed. Kolikor se da ugotoviti, se našega pravopisa še ne držijo, kar bi bilo vsekakor potrebno. Prinašajo v podlistkih romane iz naših domačih listov v ponatisu, ker jih ne veže copy right.

Krojačnica

MOZETIČ

Nudi cenj, rojakom veliko izbero vsakovrstnega blaga za poletne obleke, kakor tudi perila in vseh drugih moških potrebščin.

SLAMNIKI

so na prodaj po cenah kakor jih ne dobite nikjer.

Prepričajte se!

Sebastijan Mozetič

BUENOS AIRES
5019 - OSORIO - 5025
(PATERNAL)

CARIČIN LJUBLJENEC

Zgodovinski roman

Nadaljevanje 29

V zadnjem trenutku je dobil stari Daškov udarec po roki, tako, da krogla ni pogodila cilja.

Bila je Olga, ki je Miroviču v zadnjem trenutku rešila življenje. Udarila je kneza po roki, kljub temu, da je vedela, da ji to dejanje prinese še večje trpljenje.

"Ne ubijte njega", vzklikne lepa žena, "ubijte mene, jaz sem smrt zaslužila. On vam ni prisegel, da vam bo zvest. On ni bil dolžan, brigati se za vaše ime! Ali jaz, jaz sem nosila vaše ime, jaz sem grešila!"

"Blodnica", je besnel knez. "Zdaj še javno braniš svojega ljubčka! Mar ne veš, da me s tem oproščajš zadnjega obzira proti tebi? Na kolena, da te z nogami..."

"Dovolj je!" zagrmí Potemkin in se postavi ponosno med kneza in njegovo žrtev. "Ukazujem vam, knez Daškov, da na mestu pustite to ženo in vas opozarjam, da ne dvignete več samokresa proti jetniku. Tu sem v imenu Njenega veličenstva in vaša dolžnost je, da me ubogate!"

Te energične besede so imele uspeh. Daškov se pomakne v kot ječe, kajti od narave je bil bojzljiv. Tam je ostal, škripajoč z zobmi.

Potemkin položi roko na Olgino ramo in reče mirno:

"Dvigni se in odgovarjaj na moja vprašanja!"

Počasi se žena dvigne in upre svoje velike krasne oči v Potemkina.

"Si bila ljubica tega človeka?"
"Bila sem, gospod!"
"Ali si vedela, da je skoval zaroto?"

"Nisem, gospod. Jaz ljubim carico, in bila bi jo posvarila. Zvedela sem zato šele v poslednji noči, pa sem takoj storila svojo dolžnost. Odhitela sem v carsko skupščino. Jaz sem bila, ki sem zarotnike izdala!"

Težak vzdih in stokanje se je začelo po ječi. Prvič, odkar je bil Mirovič v ječi, je zvedel, da je njegova ljubica bila ona, ki je pahnila njega in njegove tovariše v nesrečo.

S trudom je vstal. Dvigne od trpinčenja skažene roke in vzklikne s slabotnim glasom:

"Olga — Olga — ti si me torej izdala? Oh, kaj sem ti storil, da si se tako maščevala?"

Bilo je kakor da je Olga pozabila na navzočo. Ni več videla, ni se več ozirala na kneza Daškova — počasi se je približala Miroviču. Pogledala je zvezanega Miroviča in spregovorila ostro:

"Ti še vprašuješ, zakaj sem te izdala? Lopov, da sem ti mogla one noči iztrgati sree — storila bi to!"

"Olga — Olga", je stokal nesrečnik, "tako govoriš z menoj, ko si mi vendar tisoč in tisočkrat zatrjevala da me ljubiš, da me ljubiš bolj, ko vse na svetu!"

Solza kane iz njenih lepih oči.

"Ljubila sem te", pravi bolestno,

"ljubila sem te neizrekljivo — priznavam to pred tem tu, proti komur sem se pregrešila in ki se zdaj tako okrutno maščuje."

"Toda še bolj od tebe sem ljubi-

al otroka, otroka, najine ljubezni! Ti si koval zločinske nakane, in mesto da bi poljubljal otroka — si zahteval od mene ključce.

"Nisem ti dala trdnjavskih ključev! — Mogla sem goljufati svojega moža, toda izdati svojo ljubljeno carico — ne, tega nisem hotela!"

"Ugrabil si mi ključce. In ko sva se ruvala zanje, si me neštokrat surovo vrgel na tla."

"Nisem te izdala radi tega, ker si mi ugrabil ključce. Storila sem to zato, ker si bil z menoj nasilen"

"Draga moja", pravi tiho Mirovič, "vidim, da nisem delal prav. Večno se bom sramoval onega udarca s pestjo. Toda, če praviš, da mi ne moreš odpustiti povej mi, kaj še sem ti storil!"

"Nesrečnež" je vpila žena, "kaj nimaš niti trohice spomina?"

"Mar nisi ugrabil v času, ko sem ležala v nezavesti, mojega edinega dragega otroka? Mar nisi tega sladkega bitja vzela s seboj v noč? Dolgo ne bo, ko te bodo krvniki peljali na vešala in ti boš nesel s seboj svojo skrivnost. Nikdar, nikdar ne bom zvedela, kaj se je zgodilo z mojo malo Katarino!"

Miroviču je bilo, kakor da je treščilo vanj, ko je slišal Olgino obtožbo. Odprl je usta, da bi spregovoril — toda bil je brez moči. Zatrepetal je po vsem životu, končno se mu posreči izreči besede:

"Olga, poslušaj me! Rotim te pri najini nekdANJI ljubezni prenehaj. Poslušaj, kaj ti bom povedal."

"Nočem te poslušati" je jecljala žena, "razen, če mi poveš kje je otrok."

"Mirovič, spomni se, da boš kma-

lu stal pred Bogom! On je milostljiv sodnik. Odpustil ti bo morda da si se zarotil proti svoji carici, da si izdal ženo, ki te je ljubila. Toda, da si bil najslabši oče, da si ugrabil materi otroka, tega ti nikdar ne odpusti. Za to te bo vrzel v najgloblje brezno pekla!"

Grozen smeh je planil iz Mirovičevih ustnic.

"Ne sprašuj, kaj bo z menoj pred večnim sodiščem", ji reče, "poglej rajše v svojo lastno dušo, ti lažnjivka!"

"R-s je, bil bi zverina v človeški podobi, da sem ti ukradel otroka iz zibelke."

"Toda jaz tega nisem storil", nadaljuje Mirovič po kratkem molku z močnim glasom. "Bog mi je pričal, da se nisem dotaknil tvojega otroka! — Nisem ga ugrabil! Ko sem one noči odšel iz tvoje spalnice, je otrok ležal v svoji zibelki!"

Olga se zdrzne. — Kakor okamenela je nemo zrla v Miroviča.

"Govoriš resnico, Mirovič" zakliče mrko. "Prisezi pri spominu na svojo mater, da nisi ugrabil otroka!"

"Materin grob mi je svet", odvrne jetnik in oči mu zaplamene. "Naj se odpre in naj vstane moja mati, naj me prekolne, če nisem govoril resnice!"

"Tedaj sem jaz kriva", vzklikne Olga. "Moj Bog, jaz sem upropastila človeka, ki sem ga najbolj ljubila!"

Olga se zgrudi. Potemkin skoči k njej. Prime mlado ženo in jo dvigne.

"Čudno, čudno", šepeta Olga in se z belima rokama prime za glavo.

"Uganka, katere nikdar ne bom mogla rešiti!"

"Če tega nisi storil ti, potem je nekdo drug udril v tvojo sobo! Nekdo drug je ugrabil moje dete, ko sem ležala v nezavesti!"

Potem se odtrga od Potemkina, plane k Miroviču in ga prične poljubljati, spuščajoč se preden na kolena.

"Odpusti", mu reče s slabotnim glasom, "če moreš, ti moj edini! Jaz se te izdala. Jaz sem te pogubila! Radi mene nosiš te verige. Radi mene boš pogini na moršču."

Jecjajoča žena se je zgrudila na tla ter pričela poljubljati njegove ožgane, bolne noge, šepetajoč: "Odpusti, odpusti!"

Knez Daškov je bil kar iz sebe, ko je gledal ta prizor.

"Mar naj gledam", zakriči besno knez Daškov, "kakto ta blodnica poljublja svojega ljubimeca? Oba ubijem. Moja sta. Carica ne bo dovolila, da se ponovno blati moje ime!"

Naglo izvleče iz žepa samokres in nameri na Miroviča in Olgo.

Potemkin ga prestreže in mu izvije orožje iz rok.

"Knez Daškov, ukazujem vam v imenu Njenega Veličanstva carice, da odidete in da nas pustite same!"

"Pojdem!" odvrne Daškov in jezno premotri Potemkina, "toda njo si vzamem s seboj! — Olga je moja last in s svojo lastnino počnem lahko, kar hočem! O tem ne odločuje carica!"

"Vi žalite carico!" zagrmí Potemkin. "O tem se pogovorimo pozneje! Pozivam vas zadnjikrat, da

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOVEGA LISTA"

Dirección:
Gral. César Díaz 1657
Buenos Aires

TARIFA REDUCIDA

Razno

SAMOMOR ROJAKA

Davis, W. Va. — Dne 16. marca se je ustrelil Ivan Pungartnik, star 63 let in doma iz Griže pri Celju. V Ameriki je bil čez 20 let.

V Wisconsinu zapušča brata, v starem kraju pa ženo in tri otroke.

NAJVEČJA NAKLADA

Največji list na svetu, londonski "Daily Express" je te dni dosegel naklado 2.270.306 izvodov na dan. List je bil osnovan l. 1900. in pripada lordu Beaverbrook, ki zastopa kakor znano, stališče, da bi se Anglija v svoji politiki popolnoma osamila.

Ko je list dosegel omenjeni rekord, je lord napisal članek, v katerem pravi med drugim: "Smoter lista je ta, da svetu pove, kaj se dogaja. Ker cena svinjske masti ne zanima vsakega človeka, je ne bom postavil na prvo stran. Če kakšno vest zamolčiš, omogočiš čenčam in govoricam, da se razvejejo. Seveda se vsi ljudje ne vesele, če pridejo v liste. Toda potem naj ne počenjajo stvari, ki so za časniki zanimive. Vesti te treba priobčevati pa naj bodo nam ali drugim neprijetne".

PAZITE NA OČI

Ne trudite svojih oči, če je razsvetljava nezadostna, na noben način pa ne delajte v somraku!

Pri delu naj luč pada preko ramen, torej od zadaj in od leve na delovno ploskev.

Soba, kjer delaš z očmi, naj ne bo pretopla, toda nogam naj bo toplo.

Kdor stalno dela z očmi, naj ne nosi obleke, ki bi mu tesnila vrat in ovirala krvni obtok v glavi.

Z očmi se ne približaj preveč predmetom in narobe.

Ne čitaj leže in v vozilih.

Očem, ki jih napenjaš, privošči pogostoma majhen odmor in jih krepki z gledanjem v daljavo, v zelenje ter s svežim zrakom.

Če moraš nositi zavoljo prejake svetlobe, snega, ognja itd. zaščitne naočnike, tedaj jih odloži, čim je to mogoče. Stalna raba naočnikov oči slabi.

Kdor se pri čitanju muči in ne vidi dobro, naj si da čim prej po zdravniku predpisati prave naočnike.

Pravilno izbrani naočniki ne škodujejo očem, temveč jim koristijo.

LJUBEZEN "KRALJA SAMPANJCA"

V Rim je prispel sin ameriškega milijonarja Jimmy Jonson s svojo

LISTNICA UPRAVE

J. N. Misiones. — Kot želite. Pozdrav vsem tamkajšnjim Slovincem.

M. N. Mesto. — Obe bivši naročniki znašata deset pesov, torej manjka dva pesa za novo naročnino, ki smo jih vračunali. Pozdrav!

Loma Negra. — Skupne naročnine smo prejeli v redu. List oddamo hkratu na pošto; če ga ne dobite vsi naenkrat, je kriva pošta. Najlepše pozdrave vsem tamošnjim

mlado ženo. Žena je hči rimskega obrtnika Lucianija. Kot dekle je obiskovala z odličnim uspehom srednjo šolo, potem si je poiskala službo, da je mogla vzdrževati sebe in svojo mater.

Lansko leto si je prištedila toliko denarja, da se je mogla udeležiti potovanja po Sredozemskem morju. Na ladji je bil tudi ameriški veleindustrijalec Jonson, ki se je vanjo zaljubil in jo prosil za roko. Pred nekoliko tedni sta se v New Yorku poročila. Jonson je kakor rečeno, sin enega najbogatejših newyorških mož. Bavi se z zbiranjem vsakovrstnih vin. V svojem gradu, v vrtnem predelu New Yorka, ima vinski muzej, ki obsega najboljše vrste starih vin, šampanjev in likerjev. Ljudje ga imenujejo "šampanjskega kralja".

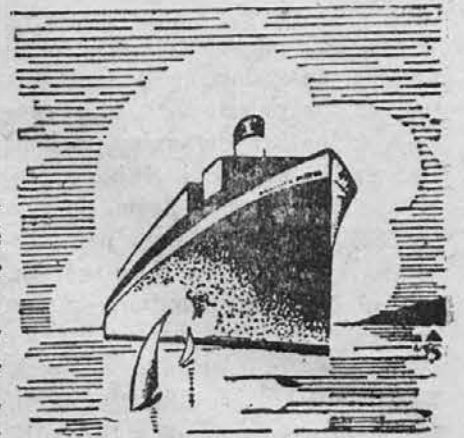
Slovincem in dobite nam kaj novih naročnikov, če morete.

I. O., V. Guillermina. — Nič ne da, če ste z naročnino malo zakašnili. Poštene ljudi vedno radi počakamo. Najlepše pozdrave vaši družini!

L. G. Avellaneda. — Če ste plačali list, se vam ni treba prav nič vznemirjati vsled datuma na ovirku, ki izpričuje, da niste plačali. Znamenje, da nismo še vknjižili v našo knjigo, medtem ko je denar naložen na naš tekoči račun na Banki germaniki, kot imate potrdilo. Pozdrav!

Vsi, ki vam je potekla naročnina, poravnajte čimprej ali pa nam pišite, da počakamo. Poslali bomo samo še par števil vsem zamudnikom. Prepričani so, da boste vsi napravili svojo dužnost, kajti le tedaj bomo zamogli nuditi tak list, ki nam bo v pouk, veselje in ponos.

Prekomorska pošta

Iz Evrope dosepejo:

- 17. High. Patriot in Pulaski
 - 19. Monte Sarmiento
 - 22. Cap Arcona
 - 23. Almeda Star in Arlanza
 - 26. Neptunia in Gral. Osorio
- ### V Evropo odplujejo:
- 21. Pulaski
 - 22. Jamaïque
 - 25. Cap Arcona

RESTAURANT "VIENES"

337 - Calle TUCUMAN - 337

BUENOS AIRES

Največji slovenski restaurant v centru. — Krasni prostori. — Zelo pripravno za svatbe ali bankete. Cene zmerne. — Prenočišča samo 70 cts. — Vsak večer svira prvovrstna godba.

Se priporočata lastnika:

TEMLIN & GOMBOC.

Franjo Huspaur

FACUNDO QUIROGA 1441
Na Dock Sudu

SLOVENSKA LEKARNA

Vam nudi najboljša zdravila po nizki ceni, kakor tudi brezplačne nasvete. Železno vino po tri pese steklenico. Pošljamo tudi v notranjost republike. Priporočata se

POZOR

POZOR

Naznanjam, da sem otvoril v svojih lastnih prostorih

ČREVIJARNICO "EMILIO"

kjer imam v zalogi veliko izbero črevljev za dečke in deklice. Izdelujem nove ter sprejemam tudi v popravilo.

Tobakarno — Prodajo igrač — Šolskih potrebščin

Lastnik EMIL ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL, Bs. Aires

zapustite ječo. — Greste ali ne?"

Stari Daškov je stal pred Potemkinom tresoč se od jeze.

Toda ni se ganil, da izvrši Potemkinov ukaz.

Potemkin stopi tedaj k vratom, jih odpre in zakliče:

"Straža!"

S težkimi koraki so se bližali štirje vojaki, ki so na hodniku stali na straži.

"Kaj to pomeni?" vzklikne knez Daškov. "Kaj nameravate?"

"To je vaš jetnik!" poreče Potemkin in pokaže na kneza. "Tako dolgo naj ostane tu, dokler se meni ne zazdi, da mu podarim zopet prostost! — Vaš meč, knez, vi ste ujetnik!"

Knez potegne meč iz nožnice — toda ne da ga Potemkinu. Z divjo jezo zgrabi za držaj in naskoči generalmajorja.

"Ti se drzneš! Pozabljaš, prijatelj Potemkin, da stoji pred teboj maršal ti pa si samo generalmajor! Jaz sem tvoj predstojnik! Tvoji ukazi ne veljajo!"

"Motite se, knez Daškov", odvrne mirno in hladno Potemkin in potegne iz žepa kos papirja. "Tu je pismeni proglas Njenega Veličanstva carice. Petrograd je v obsednem stanju in jaz sem vrhovni poveljnik trdnjave. — Kdorkoli je v Petrogradu, se mora pokoriti meni!" Zmagoslavno pokaže caričin ljubljenec staremu Daškovu proglas, o katerem doslej nihče ni vedel ničesar.

Daškov preda svoj meč Potemkinu, toda ta mu ga takoj vrne.

"Gnali ste stvar do konca, visokost!" reče Potemkin ljubezljivo.

"Vem, kaj dolgujem vašim sivim lasem. Straža naj se oddalji, vi pa boste tako dobri, da me pustite tu samega!"

Daškov se ponižno prikloni vsemogočnemu caričinemu ljubljencu in odide za stražo skoz vrata, ki se takoj zopet zapro.

22. POGlavJE

Pod krvnikovo sekiro

Mirovič in Olga sta komaj opazila, kaj se je zgodilo med Potemkinom in Daškovom.

Nesrečni jetnik je s svojimi suhimi rokami objel glavo Olge. Plakajoč ga je Olga prosila odpuščanja.

"Žrtev sem torej nesrečne pomoče", je šepetal, "a ona, kateri sem bil dražji od njenega življenja, je postala moja morilka!"

"Ne jokaj, Olga! Nehaj tarnati. Vstani, ljubljena moja, odpuščam ti iz vsega srca!"

Primakne se k njej. Privije jo k sebi in položi njeno glavo na svoja prsa.

"Zdaj mi smrt ne bo tako grozna", reče Mirovič po dolgem molčanju, "zdaj vem, da umrem radi tebe."

"Toda naši trenutki so dragoceni. Povej mi Olga, zakaj si v tem oblačilu. Zakaj te imenuje Daškov sužnjo?"

"To je moja kazen, katero sem mogoče tudi res zaslužila", odgovori plakajoča Olga. "Carica mi je radi zakonolomstva odvzela vse časti ter me predala na milost in nemilost, kot sužnjo knezu Daškovu."

"Grozna!" vzklikne Mirovič in pritiska Olgo na srce. "Gorje tebi

draga, kakšna usoda te čaka kot sužnjo tega starca!"

"Radevolje bi prenašala svojo usodo", je odgovarjala lepa Olga, "samo če bi mogla tebe na kak način rešiti!"

"Moreš ga rešiti?" spregovori za njo Potemkin in se ji ljubezljivo nasmehne.

"Nista še izgubljena", nadaljuje hitro. "Ena sama beseda reši Miroviča smrti!"

"Ena sama beseda?" vpraša Olga, vsa polna upanja. "Ne oklevaj, Mirovič mogoče od tega zavisí vsa najina sreča in bodočnost!"

"Srečna bosta", reče Potemkin, "ako Mirovič prizna, kar zahtevam! Čujta me oba in prisegam vama, da izpolnim kar obljubljam. Mirovič priznaj, da te je Orlov nagovoril, da osvobodiš Ivana Antonoviča, in da te je zapeljal k zaroti. Če storiš to, najdem gotovo pot, da bosta še danes prosta."

"Dali vam bodo 100.000 rubljev in odšla bosta lahko nemoteno iz Rusije. In srečna bosta živeła v kakih drugih deželi. Potne liste bosta dobila pod drugim imenom. Z eno besedo: v vsem vama bodo šli na našo roko. Miroviču je treba edinole priznati, da je Orlov duša vstaje!"

Olgi je bilo po teh Potemkinovih besedah, kot da je prerोजना. Oči so ji zasijale v silnejšem ognju, iz obraza pa ji je bilo brati brezkončno srečo. Sklene roki in jih drži na prsih.

"Saj bova še srečna!" vzklikne ona ihteč. "Ali si čul, dragi? — Samo Orlova ti je treba obdolžiti. — Kaj ti mar zanj. Razbojnik je in

krvočok. — Moj si, dragi in jaz sem tvoja."

"Tako govori žena, ki ljubi", vzklikne Potemkin, ki je bil že vesel, videč, da mu namen uspeva.

"Torej, Mirovič, ali ti je ljubši Orlov ali ta lepa žena, ki te ljubi?" Mirovič še vedno ni odgovoril.

"Oiga", reče končno. "Lepa je slika, ki nam jo je narisal ta človek. Bilo bi prekrasno, biti pri tebi! Bil bi najsrečnejši človek na svetu, če bi se moglo to zgoditi. Toda to se žalibog ne bo zgodilo in tako ne more biti!"

"Ne more biti?" vzklikne prepričano Olga.

"Ne more!" reče Mirovič. — "Svoje sreče nočem pridobiti z lopovšino! Rešiti se hočejo Orlova pa ga naj zato jaz obtožim. Meni je ta temna caričina namera dobro znana. Jaz tega ne morem storiti!"

Potemkin se vgrizne v ustni.

"Če je temu tako, Mirovič, potem je potrebno, da ti sporočim končno caričino odločitev: v desetih minutah te odvde krvnik na morišče, da ti odseka glavo. To ženo pa bodo oddali Daškovu s pripombo, da naj postopa z njo posebno strogo."

V celici je zavladala grobna tišina. — Tiho ihtenje in težko dihanje ubogega jetnika je bilo vse, kar je bilo čuti.

"Kaj naj mu na to odgovorim?" vpraša Mirovič ubogo ženo.

Olga se vzravna, kakor da se je prebudila iz globokega spanja. Potem stopi k Miroviču, ga objame in poljubi na ustni.

"Zbogom!" reče mirno in zbrano. "Tam zgoj nas ljudje ne bodo mo-

gli več ločiti. Tam se bova zopet videla. To je moj odgovor!" Tak odgovor si je Mirovič tudi želel.

Potemkin je mračno zrl na dvojico, ki je bila tesno objeta. Nato pa stopi k vratom in zakliče na hodnik.

"V desetih minutah se mora izvršiti smrtna kazen nad obsojenecem. Njeno Veličanstvo carica ga ni pomilostila."

Po teh besedah nastane šum v hodniku.

Na pol onesveščena je ležala Olga v naročju Miroviča.

Zunaj se zaujejo bobni. Olga se zdrzne in zakriči.

Z obraza ji je videti smrten strah. Sklene roke in zakliče Miroviču:

"Reši se — reši svoje življenje! Ubili te bodo, dragi moj! Mirovič, ne misli zdaj na svojo možko čast! Kaj te stane, če obtožiš Orlova? Naj propade! — Toda midva hočeva živeti!"

Zarotnik je okleval. Zadnjikrat ga je skušal vrag, da postane lopov. Da, bilo je treba silne veličine in junaštva, da premaga to skušnjava!

"Ne morem", reče Mirovič. "Ne morem živeti kot lopov. Raje umrem kot pošten človek na morišču. Prisegam ti, Olga, da Orlov ni imel z nami nobenega posla. Kaj ne vidiš, da me hoče carica prisiliti do tga priznanja da bi se potem rešila svojega prvega ljubčka? Če ga obdolžim, potem je dosegla, kar je hotela. Tedaj bi mogla mirno uživati svojo grešno srečo s tem Aleksandrom Potemkinom.

(Nadaljevanje)